

DRAUGAS

PERIODICALS
August 7, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 7, 1998

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 8/6/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 153

Saugesnio terminalo už Būtingę prie Baltijos jūros nėra

Vilnius, rugpjūčio 6 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį išsiuntė laišką Latvijos prezidentui Guntīui Ulmaniui, kuriame pabrėžia, kad Būtingės naftos terminalas yra saugiausias objektas prie Baltijos.

Atsakymas į liepos 25-ąją gautą prezidento G. Ulmano laišką, Lietuvos prezidentas pabrėžia, kad terminalas statomas pagal naujausias technologijas, užtikrinančias ekologinę saugą, ir palyginti su veikiančiais Baltijos pajūryje kitais terminalais, bus žymiai saugesnis ir patikimesnis bei stebisi tariamais latvių nuostatais dėl terminalo grėsmės aplinkai.

Laiške pabrėžiama, kad tokie nuostatai yra nepagrįsti, o tam tikrais atvejais atspindi kai kurių naftą eksportuojančių ir transportuojančių bendrovių nesąžiningą konkurenciją.

V. Adamkus patarėjai sakė, kad griežta jo laiško toną padiktavo Latvijoje vis didėjančios spekuliacijos dėl Būtingės terminalo. Laiško turinys buvo suderintas su premjeru Gedimynu Vagnoriu, Užsienio reikalų bei Aplinkos ministerijomis.

V. Adamkus taip pat pabrėžia, kad Lietuva ketina netrukus patvirtinti Jungtinių Tautų konvenciją, reglamentuojančią ekologiškai pavojingų objektų statybos reikalavimus.

Pastarosiomis savaitėmis, artėjant parlamento rinkimams, Latvijoje vėl kilo nauja protestų banga prieš Būtingės naftos terminalo statybą. Prie Lietuvos ambasados Rygoje badauja Latvijos žalieji, o jų protesto laišką pasirašė apie 1,000 žmonių, įskaitant didžiąją dalį Latvijos vyriausybės narių.

Latviai kaltina Lietuvos vyriausybę politiniu spaudimu

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Neseniai Klaipėdos „Vakarų laivų remonto įmonės“ (VLR) privatizavimo konkursą laimėjusios „Rigas kugų būvė“ (RKB) valdyba Lietuvos vyriausybės pradėtą įmonės lešų patikimumo bei veiklos teisėtumo patikrinimą vertina kaip „politinį spaudimą“ būsimiems investuotojams.

„Lietuvoje veikia politinės jėgos, kurios nenori, kad Latvijos kapitalas ateitų į laivų verslą šioje valstybėje“, trečiadienį spaudos konferencijoje Vilniuje teigė Latvijos laivų remonto įmonės direktorius ryšiams su visuomene Arturas Muceniekas.

Spaudos konferenciją surengta Latvijos ambasadoje.

Liepos 8 d. Lietuvos vyriausybė nepatvirtino konkurso dėl Klaipėdos VLR laimėtojo ir nurodė „Interpol“ bei Lietuvos teisėsaugos institucijoms įvertinti jo patikimumą.

A. Muceniko nuomone, Lietuvą pasiekia neteisinga

informacija apie RKB.

Paneigdamas spaudos pranešimus apie latvių ketinimus sunaikinti konkurentą Klaipėdoje, o ne plėtoti laivų statybų verslą Lietuvoje, A. Muceniekas sakė, kad „mes negalime sau leisti investuoti 10 ar daugiau milijonų dolerių į VLR, o po to paskelbti įmonės bankrotą“.

„Jei privatizavimo rezultatai nebus patvirtinti, įdėsime tuos pinigus taip, kad visi pavaldę“, sakė RKB spaudos atstovas.

Už 93 proc. VLR akcijų paketą RKB pasiūlė 82 mln. litų ir dar 80 mln. litų investicijų per 5 metus.

Po Lietuvos vyriausybės sprendimo įvertinti RKB patikimumą Latvijos laivų remonto įmonės direktorius Sergej Golicyn apkaltino lietuvius „žaidžiant nešvarius politinius žaidimus“, o Latvijos ekonomikos ministras Laimonas Strujevičius nusiuntė Lietuvos ūkio ministrui Vincui Bilibiui protesto laišką.

Miškų buklė ne tokia bloga, kaip baiminosi prezidentas

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Lietuvos miškus išsraigtasparnio apžiūrėjęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus teigia bijojęs, kad vaizdas bus blogesnis.

„Bendras vaizdas geras, gerresnis, nei tikėjau. Aš manau, prieštastis nėra“, po dvi su puse valandos trukusio skrydžio trečiadienį žurnalistams sakė V. Adamkus.

Susirūpinti miškų padėtimi jį paskatino rašiniai spaudoje, jog miškai Lietuvoje kertami, neatšizvelgiant į gamtos saugos taisykles ir ekologinę buklę.

Daug metų JAV gamtos saugos administratoriumi dirbęs Lietuvos vadovas susirūpinęs, kad miškai būtų eksploatuojami, nepakenkiant ekologinei padėčiai. Be to, jis norėjo pats pasikalbėti su miškininkais, kurie prieštariauja vyriausybės ketinimams reformuoti ūdrių administravimą.

Lietuvos karinių oro pajėgų sraigtasparniui „MI-8“ V. Adamkus skrido virš Pietų ir Rytų Lietuvos, kur auga di-

džiausios Lietuvos girios: Kelionėje jį lydėjo aplinkos ministras Algis Čaplikas, viceministras miškų ūkiui Imantas Lazdinis bei patarėjai.

Skrydžiui įpusėjus, sraigtasparnis buvo trumpam nusileidęs Pabrados kariniame poligone, kad įgula galėtų kiek pailsėti. Dalį kelionės V. Adamkus praleido lakūnų kabinėje, iš kurios buvo geriau matyti miškai.

Prezidentas džiaugėsi maty-

Nuotr.: Rytų ir Pietų Lietuvos miškus liepos 5 dieną iš sraigtasparnio apžiūrėjo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Liepos 15 dieną Dirksen Office Bld., Washington, D. C., įvyko pirmasis istorinis JAV Senato Užsienio santykių komisijos Europos reikalų pakomitečio bei Lietuvos pareigūnų delegacijos susitikimas, kuriame buvo diskutuojama dėl Lietuvos pasirodymo stoti NATO.

Nuotr.: Susitikime dalyvavę (iš kairės I eilėje) JAV LB VR įstaigos direktorė Audronė Pakšienė, Lietuvos Seimo nariai, tuo metu JAV „Institute for Representative Government“ kvietimu viešėje Vašingtone, — Jurgis Razma, Irena Šiaulienė, Birutė Visokavičienė, Liudvikas Sabutis; II eilėje (iš kairės) JAV LB prezidentinio pirmo pavaduotojo Donatas Skucas, Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas; pirmasis iš dešinės — dr. Algirdas Katkus.

JAV Senato atstovai lankėsi Neringoje

Neringa, rugpjūčio 6 d. (Elta) — Lietuvoje šią savaitę viešėjo JAV Senato Užsienio reikalų komiteto atstovai, apsilankę Neringoje, turėjo galimybę akivaizdžiai įsitikinti Lietuvos pasienio pajėgų sugebėjimais.

Lietuvos ginkluotosios pajėgos besidomintys JAV Senato Užsienio reikalų komiteto vyresnysis patarėjas Stephen Biegun, jo padėjėjas Marshall Bilingsley ir patarėjas Chris Walker Neringos mero Stasio Mikelio buvo pakviesti į katedrą paplaukioti Kuršių mariomis.

Vaišindamiesi rūkytais karšiais, svečiai klausėsi mero pasakojimo apie Kuršių nerijos susiformavimą, dabartinę Neringos miesto gyvenimą, jo ekonominę padėtį.

Dėl plaukiojimo metu kilusio stipraus vėjo ir didelio bangavimo buvo nuspręsta iplaukti į įlanką už Grabšto rago ir čia sustoti. Tačiau kadangi šis ragas yra pasienio su Rusijos Karaliaučiaus sritimi zonoje, katerį pasiviję Lietuvos pasieniečiai įsėję, kad šioje vietoje stovėti negalima.

Pasak Neringos miesto savivaldybės atstovo spaudai pranešimo, svečiai iš JAV buvo maloniai nustebinti Lietuvos pasieniečių operatyvumu.

Juodkrantėje JAV Senato komiteto patarėjai susitiko su

tais vaizdais, kad iškirsti miškų plotai jau apželdinami. „Tik keliose vietose matiau nerimą keliančias iškirstas dykynes“, sakė jis.

Po skrydžio jis nuvyko į Aplinkos ministeriją apsvaryti matytų vaizdų ir gautos informacijos.

Saugumo vadas perspėjo apie būsimus agentus Lietuvoje

Vilnius, rugpjūčio 6 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamentas (VSD) ketvirtadienį patikslino, kad jo vadovas Mečys Laurinkus yra kalbėjęs „tik apie užsienio specialiujų tarnybų bandymus verbuoti mūsų valstybės tarnautojus, tačiau nebuvo kalbėta apie tai, jog valstybės vadovų aplinkoje yra asmenų, jau dirbančių užsienio šalių specialiosioms tarnyboms“.

M. Laurinkaus interviu

Amerikoje prezidento patarėjui atlikta operacija

Vilnius, rugpjūčio 6 d. (BNS) — Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus patarėjui Raimundui Miezeliui Amerikoje atlikta prostatos operacija, ir rugpjūčio pabaigoje jis ketina grįžti į Lietuvą.

Gydytis prezidento V. Adamkaus artimas bičiulis ir bendražygis išvyko birželio pradžioje.

„Respublika“ pranešė, kad 67-erių metų R. Miezelis po liepos 22 d. atliktos operacijos jaučiasi labai gerai. „Tik po šešių mėnesių gydytojai nustatys, ar viskas gerai, ar nėra komplikacijų. Bet aš tikiu, kad viskas gerai“, sakė jis savo namuose JAV.

Dienraščio žiniomis, jam buvo atlikta netradicinė, tačiau JAV dabar populiari operacija, kai į prostatą įdėjamos radioaktyviųjų izotopų dalelės, kurios paveikia ligos židinius. Lietuvoje toks metodas netaikomas.

R. Miezeliui išvykus, jį pavaduoja kitas JAV lietuvis, profesorius Julius Šmulskštys, kuris taip pat yra senas V. Adamkaus bičiulis ir padėjėjas prezidentui per rinkimų kampaniją.

jėgumą.

Išvykdamas S. Biegun, M. Bilingsley ir C. Walker pareiškė, kad iš kelionės po Neringą išsiveža geriausius išspūdžius. Jie žadėjo kreiptis į kelių JAV miestų vadovus, siūlydami bendradarbiavimo ryšius su unikaliu Lietuvos kurortu.

JAV delegacija Lietuvoje surinkta medžiaga pateiks Kongresui.

dienraščiui „Respublika“ šios savaitės pradžioje sukėlė tiek Rusijos federalinės žvalgybos, tiek ir aukščiausių Lietuvos valdžios pareigūnų reakciją.

Dienraščio paklaustas, kurį iš aukščiausiųjų Lietuvos vadovų — prezidentą, Seimo pirmininką ar premjerą — jam yra tekę perspėti apie jų aplinkoje esančių užsienio žvalgybos užverbuotą asmenį, saugumo vadovas atsakė, jog „iš tiesų su kai kuriais minėtais valstybės vadovais yra tekę kalbėti tokiu reikalu“.

Tačiau trečiadienį šie trys aukščiausieji Lietuvos pareigūnai patys ar per savo atstovus pareiškė, jog jie nebuvo perspėti apie neva jų aplinkoje dirbančius kitų valstybių šnipus.

Valstybės saugumo departamento pranešime spaudai ketvirtadienį sakoma, kad M. Laurinkaus „pateikta informacija apie užsienio valstybių specialiujų tarnybų veiklą Lietuvoje“ yra „įvairiai interpretuojama“.

Rusijos žvalgybos spaudos atstovė atmetė kaip nepagrįstą M. Laurinkaus pareiškimą, kad Rusija aktyviai savo žvalgybinę veiklą Baltijos valstybėse.

* Dauguma eilinių piliečių savo santaupas bankuose laiko litais, o vadinamojo elito atstovai — valiuta, teigiama savaitraštyje „Veidas“, kurio užsakymu „Baltijos tyrimai“ apklausė 1,048 Lietuvos gyventojus ir 100 visuomenės elito atstovų. Net 51 proc. eilinių piliečių neturi jokių santaupų. Iš turinčiųjų, 27 proc. apklaustųjų jas laiko tik litais, o 8 proc. — tik valiuta. Į klausimą neatsakė 1 proc. apklaustųjų, likusieji 13 proc. santaupas laiko tiek litais, tiek valiuta. (BNS)

Lenkai nesutinka su Lietuvos administracine reforma

Vilnius-Varsuva, rugpjūčio 6 d. (BNS) — Lietuvos atstovai mano, kad Lietuvos lenkų organizacijų vadovų nuostatai, jog naujasis administracinio-teritorinio suskirstymas neva pažeis Pietryčių Lietuvoje gyvenančių lenkų teises, yra nepagrįsti.

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadas Janas Sienkiewiczus Lenkijos spaudoje teigė, kad busioji reforma yra „toli nuo demokratijos principų“ ir ja siekiama suskaldyti Lietuvos lenkus.

Lenkijos dienraštis „Trybuna“ ketvirtadienį rašo, kad J. Sienkiewicziaus nuomone, „reformos įgyvendinimas sukels taip pat ir etninių problemų“.

Straipsnyje iš naujo primenami prieš kelerius metus vykę ginčai dėl Vilniaus miesto ribų išplėtimo, kai prie Vilniaus tuomet buvo prijungta didžiulė tankiai lenkų gyvenama Vilnijos teritorija.

„Antrajame etape numatoma Vilniaus rajoną padalinti į šešis, o Šalčininkų — į keturis naujus administracinius vienetus, ir tokiu būdu dalis teritorijos, kur dominuoja lenkai, bus prijungta prie vadinamųjų lietuviškųjų rajonų“, teigia lenkų laikraštis.

Lietuvos Seimo valdymo reformų ir savivaldybių reikalų komiteto patarėjas Bronius Kleponius šiuos teiginius laiko demagogiškais. Pasak jo, po numatomos administracinės-teritorinės reformos antrosios dalies savivaldybių vadina-mosiose lenkiškosiose teritorijose tik padaugės. Lietuvoje turėtų būti apie 90 savivaldy-

bių. Tačiau pirmiausia planuojama reformą įgyvendinti aplink šešis iš septynių didžiausių miestų — Vilnių, Kauną, Šiaulius, Panevėžį, Marijampolę ir Alytų, kurių rajonų savivaldybės yra įsikūrusios miestuose. Tai sudaro nemažai kelmų atokesniuose šių rajonų pakraščiuose gyvenantiems žmonėms.

Todėl Vilniaus miesto aplinkinius rajonus numatoma priskirti Vilniaus savivaldybei, nebeskirstant jos į miesto ir rajono savivaldybes, bei įkurti naujas Nemenčinės ir Kalvelių savivaldybes.

Vėliau Šalčininkų rajone planuojama įkurti tris savivaldybes — Šalčininkų, Eišiškių ir Dieveniškių.

Visi šie nauji centrai ir jų administracijon numatomos priskirti teritorijos dabar priklausau Vilniaus arba Šalčininkų rajonams. Todėl, sakė Seimo komiteto patarėjas B. Kleponius, kalbos apie Vilnijos krašto lenkų skaldymą per šią reformą yra visiškai nepagrįstos.

„Trybuna“ primena, kad Vilniaus rajono gyventojai jau surinko 30,000 parašų, reikalaujanti palikti senąjį administracinį padalinimą.

Netoli Marijampolės aptiktos vokiečių karių kapinės

Vilnius, rugpjūčio 6 d. (BNS) — Marijampolės apskrityje rastos Pirmojo pasaulinio karo vokiečių karių kapinės, kurios iki šiol buvo nežinomos.

Laikraštis „Vakarines naujienos“ rašo, kad 1915 metais įkurtose Pūžiškių kaimo kapinėse išliko maždaug 100 betoninių kryžių su gerai įskaitomais žodžiais. 300 kvadratinį metrų miško laukymės ploto užimančiose kapinėse palaidota apie 500 vokiečių karių.

Vietiniai Pūžiškių kaimo gyventojai sakė, kad 1915 m. po smarkių mūšių apylinkėse liko gulėti žuvusiųjų kūnai. Kaimo žmonės patys kalė medines dėzes, į kurias tekdavo guldėti po 5-6 užmuštuosius.

Beveik metro aukščio žemės pylimu apjuostos kapinės betoniniai kryžiai išvirtę, ant kai kurių matyti žuvusių karių vardai, pavardės, pareigos.

Vokietijos ambasada pranešė, jog kol kas nėra gavusi informacijos apie aptiktas kapines.

Ambasados antrasis sekretorius kultūros ir spaudos reikalams Carsten Rupke teigė, jog paprastai tokiais atvejais informuojama Vokiečių karių kapų komisija Vokietijoje, kuri, priklausomai nuo aplinkybių, imasi veiksmų.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 7 d.: Šv. Sikstas II, popiežius, ir jo keturi diakonai, kankiniai (mirė 258 m.), šv. Kajetonas, kunigas (1480-1547); Donatas, Daurmantas, Kantautas. Civilinė šventė Kanadoje. 1858 m. gimė aušrininkas, Mazosios Lietuvos patriarchas Martynas Jankus.

Rugpjūčio 8 d.: Šv. Domininkas, kunigas (1170-1221); Kiriakas, Uogintas, Leilija.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

XVI PASAULINĖS FUTBOLO PIRMENYBĖS (VIII)

Rodos dar tik praėjusį sekmdienį Prancūzijos vienuolike vakare įveikė pirmenybių varžybose nuolat dalyvaujantį Brazilijos rinktinę 3:0 rezultatu, o faktiškai praėjo jau beveik visas mėnuo nuo to baigėsi žaidimo. Futbolo pasaulyje demesys nukrypo pasirodymams į jau vėl beprasidedančias įvairių valstybių lygų varžybas. Deramasi dėl iškilnių žaidėjų kontraktų, siūlomos septynženklės sumos, kuriomis klubai su žaidėjais dalinasi; retkarčiais dar užtiksimas pasaulinių pirmenybių analizės, bet esmėje jau išsigalvoti kasdienybė. O plačiame pasaulyje tai apie šį kološalinių įvykių, patraukusių beveik 40 milijardų asmenų dėmesį, nieko viešumoje negirdėti. Atejo kiti rūpesčiai, kitoms sporto šakoms skiriamas dėmesys, net garsiosios prancūzų dviratininkų lenktynės Tour de France pasibaigė. Bet verta dar kartą sugrįžti prie pagrindinių šių žaidynių faktų, nes šiame šimtmetyje šios šešioliktos varžybos yra paskutinės. Kitos vyks ateinančiame šimtmetyje — 2002 metais Japonijoje ar Korėjoje.

Pirmenybės šį kartą ir vėl laimėjo šeiminkai, surengę varžybas. Tuo būdu į rinktinį laimėtojų sąrašą apart Brazilijos, Vokietijos, Italijos, Argentinos, Urugvajaus ir Anglijos įsijungė ir Prancūzija. Paskutinės pirmenybės šį šimtmetį laimėjimui, kurį išlikojo prancūzai, pagerbtas ir pagrindinis šių varžybų iniciatorius ir rėmėjas Jules Rimet, buvęs FIFo pirmininkas, kurio vardu buvo pavadinta pirmoji pereinamoji taurė. Ją trečių savo pasaulinių pirmenybių laimėjimu visam laikui į savo tėvynę išsigabeno brazilai. Ji jau 1938 metais Rimet iniciatyva prancūzai pravedė 3-čias pirmenybes savo krašte, kur įtalai antrą kartą iš eilės tapo meistrių.

Šiose varžybose

Šį kartą į Prancūziją baigėsi turnyrui nuvykti varžybos prasidėjo jau 1996 metais, ir buvo praversti 641 susitikimai. Teisę atvykti išsikovoję 32 rinktinės. 15 jų buvo iš Europos, po 5 iš Afrikos ir Pietų Amerikos, 4 iš Azijos bei 3 iš Šiaurės ir Centrinės Amerikos. Pirmą kartą baigėsi turnyre dalyvavo Japonija, Pietinė Afrika, Jamaika ir — kaip naujai išlaisvinta valstybė — Kroatija. Iš elitinio buvusio laimėtojų šešetuko tik Urugvajui pritrūko sekmes įsiveržti į baigėsi rata.

Susikirstytos į 8 grupes, šios rinktinės savo grupėje žaidė su kiekviena kita komanda, atseit, dalyvavo 3 susitikimuose. Pirmosios dvi komandos pateko į antrą ratą. Visų jų čia nevardinsime, suminesime tik, kad varžybose į pirmąsias 8 rinktinės sekmingai savo rungtynes užbaigė brazilai, įveikdami danus 3:2; olandai nugalėjo argentiniečius 2:1; Kroatija, įveikusi Vokietiją 3:0 bei Prancūziją penkeliu būdu nugalėjusi Italiją po 0:0 sužaidžius rungtinį.

Pusfinalyje brazilai, po 1:1

rungtynių su olandais. Pastaruosius baudinių varžybose nugalėjo, tuo pelnydami teisę žaisti baigėsi. Prancūzija,

netikėtai gerai pasirodžiusius kroatų įveikė 2:1 ir tuo įkope į finalą. Ta žaviąji komanda, dar vis alsuodama naujos nepriklausomybės džiaugsmu, rungtynėse už trečią vietą 2:1 nugalėjo visad gerai pasirodžiusius, bet dar niekad meistrerių netapusius olandus.

Visos šios rungtynės buvo sužaistos 10-jie stadionų, išbarstytų po visą šalį. Finalas prarastas specialiai pirmenybės patatytame stadione Stade de France, Paryžiaus šiauriniame priemiestyje St. Denis. Jame telpa 80,000 žiūrovų, gi visi kiti stadionai mažesni, dauguma jų talpina tarp 30,000 ir 45,000 entuziastų. Kaip dažnai būna, pirmosios rungtynės ne visada išsparduodamos ir prancūzai neatsilikio nuo šios „tradicijos“. Deja šiame šep jau labai gerai prarastame baigėsi turnyre bilietų paskirstymas susilaukė stiprios kritikos, didelio nepasitenkinimo iš užsieniečių svečių ir šiuo metu dar nebevyksta kai kurių kriminalinių situacijų aiškinimai. Tai dėmė šių varžybų pravedime.

Nemažesnė, tačiau, savo išraiška kur kas skirtingesnė problema šiose žaidynėse tai vis dar besireiškianti chuliganizmo banga tarp besilaukiančių Europos žiūrovų. Apie tai pasidalinysime mintimis kitoje laidoje.

Žaidimai ir įspūdžiai

JAV-se gyvenantiems mėgėjai visų rungtynių nebuvo įmanoma matyti, nors dažnai per parą buvo rodomos 3 rungtynės, kai kurios net platiomis televizijos ABC bangomis transliacijų dėka. Tad įspūdžiai nevisapusiški, bet vis tiek palikę didelį įspūdį. Bendroji tendencija tačiau yra per daug gynybinė, kuri suvaržo kombinacijų vystymą, sustabdo ritmingą futbolo žaidimo pasirodymą. Tik brazilai, kai jiems pavyksta išsmaginti, sukuria deimantių. Štai rungtynėse prieš danus jie pademonstravo brandų meistrišką žaidimą. Ir su olandais, nors normalus žaidimas baigėsi lygiomis, vėl buvo žavus savo kūrybiniais niuansais. Bet to nepakanka laimėti pirmenybių.

Jau prieš kurį laiką įvesta baumės kortelių sistema, tam tikra prasme svetimkūnis rungtynėse. Iš vienos pusės tai žadina kai kurių apskresnių žaidėjų „vaidybinis“ instinktas, nes tokiu būdu bandoma teisėją įtikinti, kad anas šalies žaidėjas tikrai vertas griežtos baumės; jei gaus raudoną, pašalinamas iš aikštės be teisės būti pakeistas nauju žaidėju. Anot vieno skaitytojo, mums savo nuomonę pareiškusi, visi tokie vaidintojai, ant neštuvų išnešami, turėtų būti 15 minučių priversti pasėdėti už aikštės ribų — gal atvestų noras vaidybai. FIFA žada peržiūrėti reikšinius, pastebėjus per pirmenybes; pažiūrėsime, kokių reformų ateinančiame šimt-

Akimirka iš pasaulinių vyrų krepšinio pirmenybės vykusios Lietuvos rinktinės rungtynių su Argentina. Virgijaus Praskėvičiaus metimą mėgina sutrukdyti argentinietis Ruben Wolkowsky. Kairėje stebi Euralius Žukauskas.

NESĖKMINGA RUNGTYNIŲ SU Ispanija PABAIGA

Atėnuose vykstančio 13-ojo pasaulio vyrų krepšinio čempionato antrojo etapo F grupės paskutinės rungtynės Lietuvos rinktinė antradienį, rugpjūčio 4 d. po pratęsimo pralaimėjo Ispanijos krepšinininkams 80:86.

Pirmosiomis rungtynių minutėmis pirmavo Lietuvos krepšinininkai 7:2, 10:5. Bet ispanai 6-ąją min. persėdė rezultata savo naudai 11:10. Kiek vėliau Lietuvos krepšinininkai laimėjo atkarpą 9:0 ir išsiveržė į priekį 22:13. Bet po kelių nesėkmingų mūšikių atakų ispanai sumazino skirtumą, o likus žaisti pirmajame kėlinyje 6 min. 10 sek. Alberto Herreros tritaškiu metu persėdė rezultata savo ekipos naudai 29:28. Pirmąjį kėlinį Ispanija laimėjo 43:40.

metėje susilauksime.

Kiekybiškai

Baigėsi turnyre sužaistos 64 rungtynės. Per jas visas žaidėjai įmušė 173 įvarčius atseit 2,7 per žaidimą. Daugiausiai įvarčių pasiekta per ispanų susitikimą su bulgariš. Nors Ispanija priešininką įveikė 6:1 rezultatu tose rungtynėse, to nepakako patekti į antrą baigėsi ratą ir jie turėjo vykti namo. Olandai prieš P. Korėją ir Argentina prieš Jamaiką laimėjo tuo pačiu rezultatu 5:0. Tai gausesnės įvarčiai rungtynės, vienos pasiekto pirmame rate.

0:0 lygiosios sužaistos 3 kartus, o bendrai lygiomis baigėsi 19 susitikimų. 25 rungtynės baigtos vieno įvarčio skirtumu. Taigi 44 susitikimai pasibaigė 1 įvarčio skirtumu arba lygiomis, kas sudaro 69 nuošimčius visų žaidimų. Ką tai reiškia? O gi paprastai kalbant, labai stipriai pabrėžta gynybinė taktika ir pajėgumo atžvilgiu gan gerai išsidėstę komandos šiose varžybose. Nenuostabu, kad kiekvienos varžybos lengvai gali pasivirti vienon ar kiton pusėn.

Veidai ir pavardės

Nemažą sensaciją varžybose sukėlė 18-metis anglas, beveik atsitiktinai parinktas į savo rinktinę ir iš pirmenybių grįžęs pasaulyje pagarsėjusiu futbolistu, tai Michael Owen iš Liverpool.

Prancūzų sensacija Zinidine Zidane, alžirietis kilme, raudonos kortelės „pagalba“ iš-

Po pertraukos žaidimui ir toliau vadovavo ispanai. Jie pirmavo 49:42, 63:53. Sekmingai į žaidimą įsijungus Tomui Masiuliui ir taikliai atakuojant Artūriui Karnišovui, Ispanijos pranašumas išstipro. Likus žaisti 4 min. 19 sek. Euralius Žukauskas, įmetęs dvitaškį ir baudos metimą išlygino rezultata 69:69. Po to tritaškį pelnė Šarūnas Jasikevičius ir atrodė, jog lietuviai sugebės iškovoti pergalę. Bet, baigiantis rungtynėms, praradę kamuolį jie prasižengė. Alfonso Reyes pataikė abu baudos metimus ir išlygino rezultata 75:75. Po to, išsėdėdamas kamuolį į aikštę, apmaudžiai suklydo A. Karnišovas ir ispanai turėjo puikią galimybę išplėsti pergalę, tačiau jie buvo netaiklūs.

Pratęsimo pradžioje, po nesėkmingų Š. Jasikevičiaus ir Sauliaus Stombergio metimų, ispanai išsiveržė į priekį 79:75. Po to mūšikiškai stengėsi pasivyti varžovus, tačiau klaidos to neleidė padaryti. Lietuvos komandoje rezultatyviausiai žaidė A. Karnišovas, kuriam antrojo kėlinio pradžioje po susidūrimo su varžovu buvo prakišta galva. Jis pelnė 20 taškų. Ispanų gretose nesulaikomas buvo A. Herreros — 27 taškai.

Lietuvos krepšinininkai, jau pirmadienį užsitikrinę vietą jungtas iš 2 pirmųjų rungtynių, finale pasiekė 2 įvarčius galva ir tuo savo rinktinę pelnė nugalėtojų titulą. Kroatas Davor Suker pirmenybės pelnė 6 įvarčius; tai daugiausiai per šias pirmenybes pasiekęs golų (kontrastui — prancūzas Fountain prieš eilę metų įmušė 13). Nors dėl sveikatos sumetimų netiek gerai pasirodė, vistiek itin ryškus asmuo futbolo arenoje lieka Ronaldo, brazilas, kuriam kitą mėnesį sukaks 22 metai. Pasiekęs tik 4 įvarčius, pirmąjį dedikavo savo motinai.

Prancūzai šias pirmenybes laimėjo pelnytai, nepaisant to, kad bent jau 3 kartus nesugebėjo pasiūti kamuolio į tuščius vartus. Jų stiprybė glūdi jų komandiniam susiklausime, visų žaidėjų lojalume savo rinktinėi, ir paklusnume treneriui Aime Jacquet. Jis tikras šių varžybų herojus, nors jo žaidimo strategija ir nėra žavinti, bet laiminti. Jie į varžybas atvyko laimėti pasaulio laimėtojo titulą ir juo galės puošti net ateinančio šimtmečio pradžioje.

P. Ganvytas

BĖGIKAI PAGERBĖ DARIAUS IR GIRĖNO ATMINIMĄ

Minėdama mūsų tautos didvyrių Stepono Dariaus ir Stasio Girėno legendinio skrydžio per Atlantą 65-ąsias metines, Lietuvos bėgimo mėgėjų draugija surengė bėgimą „Kaunas — Soldinas“.

17 ištvermingiausių šios draugijos narių, kas 10 km pakeisdami vieni kitus, nešė estafetės lazdele kurioje yra bėgikų testamentas ateities kartoms ir žiupsnelis Žemaitijos žemės, paimtos iš garsųjų lakūnų gimtinių. Atbėgę į mūsų didvyrių žuvimo vietą, iškilmingo minėjimo metu, bėgikai dalį atneštos žemės išbėrė prielėmtingųjų Soldino pušų, o likusią su kauniečiu Kazio Rekliaus specialiai tam padaryta estafetės lazdele padovanojo ten esančiam S. Dariaus ir S. Girėno muziejui.

950 km kelią ištvermingieji bėgikai pradėjo sekmdienį, liepos 12 d., 10 val. Kaune, prie Dariaus ir Girėno paminklo. Ten jiems iškilmingai buvo perduota estafetės lazdele su žeme, atnešta iš lakūnų gimtinių ir nuo praėjusių metų saugota Kauno karo muziejuje.

Lietuvos bėgimo mėgėjų draugijos bėgikai pasiryžo atlikti šį istorinį žygį per šešias dienas. (ELTA)

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1998 m. Š. Amerikos baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės š. m. rugsėjo 12 ir 13 d. vyks Oakville, Ont., Kanadoje. Varžybų vieta ir adresas, moteliai, t.t. bus pranešta vėliau. Varžybas vykdys ŠALFASS Lengvosios atletikos komitetas.

Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų (20-34 m. imtinai), moterų (17-34 m.), jaunių A (17-19 m.); jaunių ir mergaičių B (15-16 m.); berniukų ir mergaičių C (13-14 m.), D (11-12), E (9-10 m.) ir F (8 m. ir jaunesnių); vyrų ir moterų „Submasters“ (35-39 m.) visų klasių „Masters“ — (40-44 m.), (45-49 m.) ir t.t. kas 5 metai.

Prieauglio klasifikacija — pagal dalyvio amžių 1998 m. gruodžio 31 d. Sub — masters ir masters — pagal dalyvio amžių varžybų dieną. Dalyvių skaičius neapribotas visose klasėse.

Varžybų pradžia: šeštadienį, rugsėjo 12 d., 1:30 val. p.p. ketvirtfinalyje, per šešias rungtynes patyrė du pralaimėjimus. Lietuvių, kaip ir ispanų, kurie patyrė tik vieną nesėkmę, galutinė vieta F grupėje paaiškės po JAV ir Austrijos komandų susitikimo (21 val.).

Pergalės prieš ispanus atvejo Lietuvos rinktinę būtų tapusi grupės nugalėtoja ir ketvirtfinalyje būtų žaidusi su kitos grupės ketvirtąja komanda.

Rungtynių statistika. Lietuva — Ispanija 80:86 (40:43, 75:75). Artūras Karnišovas 20, Šarūnas Jasikevičius 109, Saulius Stombergas 9, Dainius Adomaitis ir Tomas Masiulis — po 8, Gintaras Einikis 7, Virginijus Praskėvičius, Darius Lukminas ir Euralius Žukauskas — po 6; Alberto Herreros 27, Alfonso Reyes 19, Alberto Angulo 9.

KLIMATO ĮTAKA ŽAIDIMUI

Lietuvos krepšinio rinktinės treneris Jonas Kazlauskas teigia, kad Atėnuose labai sunku atgauti jėgas po rungtynių, nes čia nepaprastai karšta. „Būti 4x3 kv. metrų kambaryje, kur kiek vėsiu, sunmoka, o išeiti į lauką neįmanoma“.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mesinančią pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, patymima, iki kada yra užsimokėti.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsiekant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsiekant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gaus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuostoria. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Daugiausia kartų parolimpiniais čempionais — po 2 — tapo lengvaatlečiai Vytautas Girnius (1988 m.) ir Malda Baumgarte (1996 m.). Be to pastaroji sportininkė yra pasaulio rekordininkė.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽILBIA, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630) 527-0090

3825 Highland Ave.

Tower 1, Suite 3 C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630) 435-0120

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Tel. 773-585-7755

Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern un-to

diplomu, lietuviams sutvarkys dantis

už priėmimą kainą. Pacientai

prisiima absoliučiai punktualiai.

Susitarimui (kalbėti angliskai)

Tel. 708-422-8260

LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

1998 m. Š. Amerikos baltiečių lauko teniso pirmenybės š. m. rugsėjo 5, 6 ir 7 d. vyks Wickertree Tennis Club, 5760 Maple Canyon Dr., Columbus, Ohio. Tel. 614-882-5725. Vykdys — JAV Latvių sporto šogų lauko teniso sekcija.

Programa: Vienetai — vyrų (neriboto amžiaus); vyrų senjorų (45-50 metų); vyrų veteranų (60 m. ir vyresnių); jaunių (gimusių 1980 m. ir vėliau) ir moterų (neriboto amžiaus). Dvejetai — vyrų, moterų, mišrus ir vyrų senjorų (45 m. ir vyresnių).

Klasifikacija — pagal žaidėjų amžių 1998 m. rugsėjo 5 d., išskyrus jaunių klase.

Dalyvauti kviečiami visi esantys, latvių ir lietuvių kilmės žaidėjai. Dalyvių skaičius neribotas visose klasėse. Kiekvienam žaidėjui yra leidžiama dalyvauti nedaudiau kaip 3-se rungtyse.

Pradmės mokestis 30 dol. (JAV) asmeniui, nepaisant rungtynių skaičiaus.

Dalyvių registracija šeštadienį, rugsėjo 5 d., nuo 8 iki 9:30 val. r. Varžybų pradžia — pasibaigus registracijai. Kito mėn. dienos varžybų pradžia nuo 9 val. r. Pirmadienį, rug-

sėjo 7 d. numatoma tik finalai. Jei įmanoma, varžybos gali būti užbaigtos per 2 dienas.

Išankstinė registracija atliekama ir informacija gaunama pas turnyro vadovą, šiuo adresu: Arturs Zageris, P.O. Box 21874, Columbus, OH 43221-0874 Tel. 614-459-5200 Ext. 233. Faksas 614-459-1151.

Lietuvių dalyvavimą koordinuoja ŠALFASS-gos lauko teniso vadovas Eugenijus Krikštūnas, 105 Anndale Dr., North York, Ont. M2N 2X3, Canada. Tel. 416-225-4385. Lietuviai, atlikdami registraciją, prašomi painformuoti ir E. Krikštūną.

Nakvynėms, pagiginta kaina, yra užsakytas Harley Hotel of Columbus, 1000 East Dublin-Granville Rd., Columbus, Ohio 43229. Tel. 1-800-321-2323. Rezervaciją atlikti iki rugpjūčio 14 d. imtinai!

Varžybos vyks privaciam klube su 8 vidaus aikštėmis. Žaidimo sąlygos labai geros. Klubas rezervuotas visas 3 dienas tik baltiečių varžyboms. Lietuviai tenistai kviečiami gausiai dalyvauti!

ŠALFASS Centro valdyba

APIE GENOCIDO BYLŲ IŠKĖLIMO PROCESĄ

LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų
komisijos posėdžiai

LIŪDA RŪGIENIENĖ

Tęsinsy

Ne visi kaltinamieji, tiesa, sėdi teisme. Kai kurie sausio 13-tosios dalyvių taip pat pasisėpė Rusijoje, tačiau šitas procesas, kaip jūs turbūt žinote ir girdėjote, vyksta. O Medininkų byla yra sustabdyta, nes nebenustatyti nusi-kaltėliai, jie yra pabėgę į Ru-siją. Šitie įvykiai yra visiškai ištirti".

Ar manote, kad Amerika galėtų padėti tvarkyti šiuos reikalus su Rusija? Ji tarpininkauja žydams. Kodėl ne-galėtų tarpininkauti dėl nusi-kaltimų prie televizijos bokšto, nes tuos įvykius matė vi-sas pasaulis?

Prokuroras: „Aš manau, kad mūsų vadai galėtų susi-tarti dėl šitų nusikaltimų iš-davimo, tačiau, kodėl jie nesitaria, nežinau, negaliu pasa-kyti.

Baigiant apklausą, Juozas Ardyš komentavo: „Man atro-do, kad vis dėlto mūsų val-stybeje yra kažkoks para-lyzys. Tie omonininkai, kurie nusikalto, nužudė mūsų žmo-nes Medininkuose, yra pabė-gę iš valstybės ir dėl to mes tą bylą padedame į šalį, iš esmės leidžiamė pasauliui pa-miršti. Paimkime pavyzdį iš žydų. Žydai nepamiršta, ne-pamirškime ir mes. Mes irgi esame maža tauta, kuri nega-li leisti, kad mūsų žmones taip lengvai žudytų ir nužudę galėtų likti nenubausti. Aš tiesiog nesuprantu, kodėl tos bylos yra išaldomos?

Vytautas Macionas: „Aš su-sidariau vaizdą ir norėčiau, kad jūs patvirtintumėte. Jūsų manytu, tai čia būtų išvada, kad Lietuvos užsienio politi-koje šis reikalas neranda at-tinkamo dėmesio?

K. Kovarskis: „Taip išeina". Komisija tą pačią kovą 6 dieną priėmė tokią rezoliuciją „Dėl Lietuvos genocido bylų kėlimo".

Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruome-nės atstovų komisija, susi-pažinusi su genocido bylų iškėlimo procesu, supranta, kad Vokietijos nacių okupaci-jos laikotarpiu genocidą Lie-tuvoje vykdė asmenys dau-giausia jau buvo nuteisti ir baismės įvykdytos. Tačiau komisija stebisi, kad sovieti-nio okupacijos laikotarpio ge-nocido vykdytojai iki šian-dien dar nebuvo patraukti teisminei atsakomybėn. Šio fakto akivaizdoje, komisija skatina suaktyvinti pastan-gas patraukti atsakomybėn genocidą vykdžiusius asme-nis ir sovietinės okupacijos laiko-

tarpiu". Penkias dienas vykusiuose posėdžiuose beveik visą laiką kartu dalyvavo Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento direktorius Re-migijus Motuzas. Šis departa-mentas finansiškai remia Ry-tų kraštų bendruomenes, kai kuriuos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės projektus. Apie visa tai R. Motuzas pa-darė nuoseklų pranešimą.

Šių metų spalio mėnesio pa-baigoje komisija turės antrąjį susitikimą. Posėdžiai vyks vėl visą savaitę. Juose bus svar-sdomi jau anksčiau kelti klausimai, nes daugelis reikalų nėra išspręsta, bus patikrin-tas rezoliucijų vykdymas. Džiaugiamės, kad į daugelį mūsų paruoštų rezoliucijų LR Seimas ir vyriausybė labai po-zyviai reagavo. Švietimo ministerijoje buvo sudaryta darbo grupė spręsti jaunimo reikalams. Seimo pirmininkas stipriai užkliudė buvusius KGB darbuotojus, tikimės, kad bus nepamiršami ir ge-nocido reikalai. Gražiai vyksta kultūrinis bendravimas, tai įrodė Baltų festivalis Va-šingtone, Dainų šventė, ypa-tingai sėkmingas Pirmos lie-tuviškos knygos paminė-jimas. JAV LB Krašto valdy-ba ir toliau nenuilstamai dar-buojasi dėl Lietuvos įstojimo į NATO, pastaruoju metu šiuo reikalu susitūpino ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Vienas didžiausių komisijos laimėjimų — tai Informacijos centro atidarymas Vilniuje. Centras turėtų pasitarnauti viso pasaulio lietuvių išei-vijai. Jame bus galima gauti įvairią informaciją, ne tik susinteresuotiems grįžti nuola-tiniam gyvenimui. Būtų gera, kad, būdami Vilniuje, skaity-tojai centrą aplankytų, ten pateiktų savo pageidavimus — kokia informacija reika-linga. Atmintina, kad centras žengia savo pirmuosius žings-nius. Adresas: Gedimino pr. 24, antrame aukšte. Kom-isijoje ankstyvesniuose posė-džiuose dėjo pastangas, kad įvyktų VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Gaila, kad į žaidynes nuvyko mažai sport-ininkų iš JAV. Ateityje rei-kiėtų ieškoti kitokių susior-ganizavimo būdų. Sportininkų gretos JAV neretėja, kaip įro-dė jaunųjų krepšininkų pir-menybės Detroito, dalyvavo 480 sportininkų. Džiaugia-mės, kad Lietuva jau planuo-jia III Tautinę Lietuvos olim-piada, kurioje vyks ir žaidy-nės 2002 metais. Atsiliepę as-

Vilnius. Pilies gatvė, gražiai restauruota prieš Pasaulio lietuvių dainų šventę. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

menys ir kai kurios JAV LB apylinkės, norėdamos Piet-ryčių mokykloms padėti, net ir spaudoje pasipylė aibe straipsnių apie Pietryčių mo-kyklas. Reikėtų, kad toje apskrityje kiekviena vargana lietuviška mokykla būtų glo-bojama. Labiausiai reikalinga moralinė parama mokyto-jams.

Kadangi aprašymai išsitsė nuo kovo mėn. net iki karštos vasaros, susilaukiau įvairiausių komentarų. Kai kas pagei-dautų, kad ne taip formaliai rašyčiau, norėtų daugiau iš-pūdyti. Aišku, išpūdytius skai-tyti yra lengviau ir maloniau, tačiau, esu įsitikinusi, kad in-formacija, maišyta su išpū-džiais ir komentarais, patei-kia skaitytojui vieno žmogaus nuomonę ir mastyseną. Nu-o-monių apie tai, kas vyksta Lietuvoje, ir Lietuvos žmo-nės mes visi turime per akis, gaila, dažnai jos yra nepare-mtos faktais. Komisijos savo ruožtu siekia kuo tikslesnės ir kiek įmanoma platesnės in-formacijos. Ši informacija rei-kalinga, kad būtų galima efektyviau Lietuvai padėti, bandant surasti bendro dar-bo projektus. Tikslas — tautą įjungti į vieną visumą. Šito-nių pagrindu buvo sudarytas „Integralios tautos" doku-mentas 1996 m. rugsėjo mėn. 2 d.

Apie komisijos darbą kovo 13 d. „Atgimime" rašė Romu-aldas Ozolas: „Visą savaitę Vilniuje, Seimo rūmuose, dir-ba JAV Lietuvių Bendruo-menės ir Lietuvos Seimo at-stovų komisija, toliau nagri-dė jaunųjų krepšininkų pir-menybės Detroito, dalyvavo 480 sportininkų. Džiaugia-mės, kad Lietuva jau planuo-jia III Tautinę Lietuvos olim-piada, kurioje vyks ir žaidy-nės 2002 metais. Atsiliepę as-

NAFTOS VERSLAS I „WILLIAMS RANKAS"

Seimas leido vyriausybei derėtis su JAV korporacija „Williams International Company" dėl jos investicijų į valstybės energetikos objek-tus. Seimas taip pat pritarė, kad investuotojai gali būti suteikta teisė įsigyti iki 33 proc. bendrovių „Būtingės nafta", Biržų „Naftotiekis" ir „Mažeikių nafta" akcijų.

Valstybei turi priklausyti ne mažiau kaip 51 proc. „Naftotiekio" akcijų, ne ma-žiau kaip 25 proc. „Mažeikių naftos" ir ne mažiau kaip 34 proc. „Būtingės naftos" ak-cijų. Jeigu akcijas bus norima parduoti, pirmiausia jas bus privalu pasiūlyti kitai šaliai arba gauti jos sutikimą par-duoti akcijas trečiajai šaliai.

Tokią rezoliuciją Seimas priėmė valdančiosios koalici-jos — konservatorių ir kri-kščionių demokratų balsais. Šios rezoliucijos autorius konservatorius Simas Ramu-tis Petrikis, atsakydamas į opozicijos kritiką, tvirtino, kad opozicija nieko kito ne-

čiame Lietuvos Seime, iš ko-misijos drašiai galinčiame pa-simokyti vykdomosios val-džios kontrolės metodu. Kaip tik minėtos Komisijos sėk-mingos veiklos deka vertin-ant praėjusios savaitės įvykius būtina daryti dar vieną išvadą: užsienio lietu-vių poveikis Lietuvos atgimi-mui tolydžio stiprėja".

LR Seimo ir JAV LB at-stovų komisiją sudaro: pir-mininkas Feliksas Palubinskas, pirmininkė Liūda Rūgieni-ė, Juozas Ardyš, Česlovas Jursėnas, Vytautas Macionas, Regina Narušienė, Romual-das Ozolas, Dalia Puškorienė, Jurgis Razma ir Aloyzas Sa-kalas.

skritai reikia pasidžiaugti, kad ordinų ir garbės ženklų atkūrimas dabartinėje Lietu-voje vyko sklandžiau ir ra-miau nei monetų, popierinių pinigų ar herbo. Į atkūrimą dar-bą beveik nesikišo parla-mento atstovai, galėję disku-sijomis ir svarstymais, įvairių komisijų sudarymais, apdo-vanojimų gamybą nutolinti į artimą penketį. Tylėjo ir heraldikos komisija, kurios pastangų dėka buvo atsisaky-ta prieškarinio Vycio herbo ir patvirtintas dabartinis „kaž-dailiškas" Lietuvos herbo va-riantas. Savų pageidavimų ar kokių specialių reikalavimų dėl apdovanojimų išvaizdos neišsakė ir naujieji ordinų rei-kalų vedėjai, nes, kaip net-rukus teko patirti, lietuviški apdovanojimai, jų tradicijos, o ir patys apdovanojimų reika-lai, jiems buvo naujas, mažai pažįstamas dalykas. Todėl ga-

mintojams ir muziejininkams pasitarus, o valstybės vado-vams neprieštaraujant, buvo nuspręsta atgaminti apdova-nojimus tiksliai tokius, kaip nepriklausomoje Lietuvoje, tik papildomai įmušti brangiųjų metalų prabą ir ordinų nu-meraciją, taip atskiriant nau-juosius nuo senųjų.

Pirmieji pasirodymo darbai buvo nelengvi, nes pradžioje nebuvo nei reikiamos patir-ties, nei žinių, nes ankstesnie-tai Lietuvoje apdovanojimai buvo gaminami užsienyje: Šveicarijoje ir Prancūzijoje. Pradžioje nebuvo net specialių patalpų, nes pati Monetų ka-lykla buvo kūrmosi stadijoje, o dailės kombinatų dar soviet-mečiu sukurtoje bazėje gamin-ti ordinus buvo ne visiškai saugu ir patikima. Mat, jau pradėjus gaminti Sausio 13-iaus medalius, buvo pastebėtas vienas nelabai pageidautinas

siūlo, tik išlaikyti valstybės kontrolę šiuose objektuose, paliekant jai 51 proc. akcijų. Konservatoriaus nuomone, tai neįmanoma, nes valstybė tam neturi pinigų, be to, ji neturi rūpintis verslu.

S. R. Petrikis „Lietuvos ry-tui" tvirtino, kad „Williams" yra rimta firma su rimtu ka-pitalu ir įtaka. Be to, ji bus gera atsvara Rusijos naftos koncernui „Lukoil", kurio prisibijoma.

Opozicijos vertinimu, Sei-mas tokiu aktu objektus ne parduoda, bet atiduoda už-sienio bendrovėms.

KONTRABANDINIS ALKOHOLIS BUS NAIKINAMAS

Vyriausybė nutarė, kad šį pavasarį bus naikinami kon-fiskuoti arba kitaip valstybei perduoti alkoholiniai gerimai (išskyrus alų) ir spiritas. Iki šiol konfiskuoti alkoholiniai gerimai buvo parduodami kon-tursus laimėjusiose parduo-tuvėse, spiritas chemijos ga-mykloms, mokslinio tyrimo institutams, medicinos įstai-goms ir pan.

Tokių sprendimų nepaten-kinti mokesčių inspekcijų va-dovai. Praėjusiais metais vien tik Vilniaus mokesčių inspek-cija už parduotus konfiskuo-tus gerimus ir biudžetą per-vedė 600,000 litų, už spiritą — 170,000 litų.

Tačiau finansų viceministrė Violeta Latvienė teigia, kad konfiskuotų gerimų saugoji-mo, kokybės tyrimo išlaidos palyginti su jų naikinimo iš-laidomis, yra didesnės. Tačiau svarbiausias tvarkos pakeiti-mo motyvas tas, kad kontra-bandinio spirito ir alkoholinių gerimų platinimas nenaudin-gas, nes sudaro konkurenciją šalies gamintojams.

Niekad su šaknimis neišraunamas blogis

Danutė Bindokienė

Pomėgis alkoholiniams ge-rimams yra tiek senas, kaip pat žmonija. Vargiai jo šaknis visiškai sunaikinamos, nors daug kas istorijos būvyje ieškojo būdų tai padaryti. Iš esmės nereikėtų žmogaus no-rą pasilinksinti, pamiršti kasdieninius rūpesčius laikyti didele blogybe. Juk ir Jėzaus pirmasis stebuklas buvo kaip tik vandens vynu pavertimas, kad vestuvių dalyviams jo ne-pritūktų, o šeiminiškai nebū-tų apkaltinti nevaisingumu ar skūpumu.

Tačiau viskam reikia saiko. Besaikis alkoholio vartojimas pasauliui turbūt atnešė dau-giau skurdo, smurto, asarų, kaip bet kuris kitas „žmo-giškas išradimas". Alkoholis ne kartą istorijoje yra tapęs įrankiu, kuriuo mėginta kon-troliuoti ištisos žmonių ben-druomenės. Tuo ypač mokėjo veiksmingai naudotis Rusijos valdovai — tiek seniau carai, tiek vėliau komunistų partija. Nebilaivus žmogus neturi pa-kankamai nuovokos priešini-tis, kurti, kitiems perduoti ir įgyvendinti valdžiai pavojin-gas idėjas. Jis apatiškai plū-turiuoja svaigalų ūkanose, stipriau prabusdamas tik ta-da, kai tos ūkanos pradeda išsisklaidyti. Tačiau ir tuo at-veju jo stipriausias noras yra kaip galima greičiau pabėgti iš realybės.

Carų okupacijos laikais Lie-tuva varžyta įvairiais draudi-mais, nes okupuoti tikslas bu-vo išnaikinti tautinės tapaty-bės pėdsakus, jų vieton į pačias giliausias pasamones gelmes įdiegiant rusiškumus. Uždrausta spauda, lietuvių kalba išvyta iš įstaigų ir mo-kyklų, persekiotas katalikų tikėjimas, šviesuomenė ver-dama darbuotis už savo gim-tojo krašto ribų. Tačiau smuk-lės, užėigos ir kitos vietos, ku-riose buvo parduvinėjama pigi degtinė, dygte dygo, buvo rusų valdžios globojamos — ir dėl papildomų pajamų, ir dėl žmo-nių kontroliavimo alkoholio pagalba. Verta pažymėti, kad tuos pačius metodus caro val-džia naudojo ir Rusijoje, dėl tų pačių priežasčių, bet Lietuvoje jie buvo ypač veiksmingi, nes tauta, pasižyminti vaišin-gumu, turėjo natūralų polinkį į visus pobūvius, šventes ir kitus suėjimus įjungti „bur-nelę".

Jeigu ne vysk. Motiejus Va-lančius ir jo blaivybės propa-gavimo tinklas, plačiai po visą kraštą išliestas per parapijas, vargiai Lietuva būtų pajū-dėjusi iš alkoholinio svaigulio ir sukrutusi siekti laisvės. Šis blaivybės skleidimo būdas bu-vo veiksmingas ir dėl to, kad

anuomet Katalikų Bažnyčia-turejo labai daug įtakos lietu-vių liaudžiai, pasižymėjusiai tvirtu ir nuosirdžiu tikėjimo išpažinimu.

Deja, šiuo metu alkoholiz-mo problemos sunkiau pasi-duoda Bažnyčios pastangoms jas iš tautos išgyvendinti, nes per penkiasdešimt metų sovie-ti-s sistemos kalamas ateiz-mas vis dėlto palikęs gilius pėdsakus ir tuo pačiu susilpnė-nęs Katalikų Bažnyčios auto-ritetą.

Iš Lietuvos nuolat girdime skundus, kad žmonės per daug pamėgę „buteliuką". Nors nemažai ekonomikos šakų patiria nesėkmių bei sunkumų, tuo negali nu-siskųsti alkoholinių gerimų gamyba, kurios gaminams pirkeju nestokoja. Jeigu dar nepakanka savame krašte pagamintų svaigalų, jie gau-siai importuojami iš užsienio. Nepaslapstis, kad ir mūsų tau-tiečiai, keliaudami aplankyti savųjų į tėvynę, dažnai laga-minuose veža „lauktuvių" — alkoholio butelius...

I Lietuvą alkoholis atplau-kia ne vien legaliais būdais, bet ir kontrabandos keliu. Štai rugpjūčio 3 d. BNS žinių agentūra praneša, kad polici-jos pareigūnai Lazdijų rajone aptikę 16 plastmasinių stati-nių — kiekvienoje apie 200-250 litrų kontrabandinio spi-rito. Ir tai ne vienintelis atve-jis. Negana to, žmonės mėgsta ir savo „produktus" — nami-nę. Pvz. liepos mėnesį buvo iškeltos 102 baudžiamosios bylos už stiprių alkoholinių gerimų gaminimą ir laikymą namų sąlygomis. Naminė par-davinėta turgavietėse, preky-bos kioskuose, metalo supirk-tuvėse, kompiuterinių žaidi-mų salėse ir kitose viešose vie-tose. Patikrinę šias prekybos vietas, pareigūnai nustatė 3,484 administracines teisės pažeidimus ir nubaudė 1,277 pažeidėjus. Daugiausia tų pa-žeidėjų rasta Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose, o ma-žiausiai — Zarasu, Kupiškio, Telšių ir Panevėžio rajonuose. Galbūt ir po šimtmečio dar tose vietovėse tebešmėksčioja didžioji Žemaičių vyskupo, Lietuvos blaivintojo, knygne-šių įsteigėjo Motiejaus Va-lančiaus dvasia, jo propaguoti švietimo ir blaivybės idėjų lie-kanos...

Reikia tikėtis, kad Lietuvos vyriausybė, švietimo įstaigos ir Bažnyčios vadovybė netru-kus pradės didesnę akciją prieš tautoje įsigalėjusį be-saikį alkoholio vartojimą. Nuo to priklausys Lietuvos žmonių ateities perspektyvos.

APDOVANOJIMAI LIETUVOJE

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Nr.9

(Tęsinsy)

Tuo laiku į ordinų atgami-nimo procesą aktyviai įsijungė besikuriantis Lietuvos Monetų kalykla ir jos direktorius V. Miltakis. Kaip tik jis su tuo-metiniu kalyklos vyr. dailinin-ku P. Garška pakvietė M. K. Čiurlionio dailės muziejaus darbuotojus teikti konsultaci-jas ir reikalingą informaciją „atgaivinant lietuviškų apdo-vanojimų instituciją. Verta dar kartą priminti, jog tik M. K. Čiurlionio dailės muziejus, vienintelis Lietuvoje, turi ne-priklausomos Lietuvos ordinų ir medalių kolekciją, muzie-jaus darbuotojų pastangomis

išgelbėta dar 1940-1941 m., ir išsaugota per visą sovietinę okupaciją. Taigi lietuviškų ap-dovanojimų gamintojams ne-reikėjo apdovanojimų atkurti iš kažkokių piešinių ar apa-rašymų, ieškoti reikalingos in-formacijos bibliotekose, o pa-čių ženklų privatiose kolekci-jose ar muziejuose užsienyje. Jiems buvo pateikta visa, puik-iai išlaikyta, nepriklausomos Lietuvos Prezidento kancelia-rijos apdovanojimų kolekcija su visa reikalinga informacija. Jie galėjo matyti ir net pa-čiąpinėti „gyvus" prieškarinės Lietuvos apdovanojimus. Ap-

skritai reikia pasidžiaugti, kad ordinų ir garbės ženklų atkūrimas dabartinėje Lietu-voje vyko sklandžiau ir ra-miau nei monetų, popierinių pinigų ar herbo. Į atkūrimą dar-bą beveik nesikišo parla-mento atstovai, galėję disku-sijomis ir svarstymais, įvairių komisijų sudarymais, apdo-vanojimų gamybą nutolinti į artimą penketį. Tylėjo ir heraldikos komisija, kurios pastangų dėka buvo atsisaky-ta prieškarinio Vycio herbo ir patvirtintas dabartinis „kaž-dailiškas" Lietuvos herbo va-riantas. Savų pageidavimų ar kokių specialių reikalavimų dėl apdovanojimų išvaizdos neišsakė ir naujieji ordinų rei-kalų vedėjai, nes, kaip net-rukus teko patirti, lietuviški apdovanojimai, jų tradicijos, o ir patys apdovanojimų reika-lai, jiems buvo naujas, mažai pažįstamas dalykas. Todėl ga-

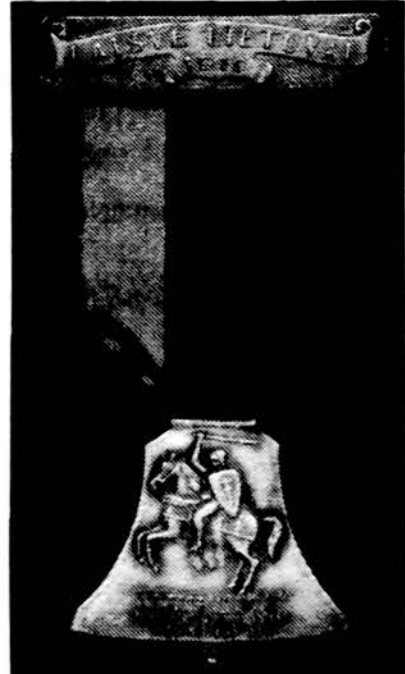
mintojams ir muziejininkams pasitarus, o valstybės vado-vams neprieštaraujant, buvo nuspręsta atgaminti apdova-nojimus tiksliai tokius, kaip nepriklausomoje Lietuvoje, tik papildomai įmušti brangiųjų metalų prabą ir ordinų nu-meraciją, taip atskiriant nau-juosius nuo senųjų.

Pirmieji pasirodymo darbai buvo nelengvi, nes pradžioje nebuvo nei reikiamos patir-ties, nei žinių, nes ankstesnie-tai Lietuvoje apdovanojimai buvo gaminami užsienyje: Šveicarijoje ir Prancūzijoje. Pradžioje nebuvo net specialių patalpų, nes pati Monetų ka-lykla buvo kūrmosi stadijoje, o dailės kombinatų dar soviet-mečiu sukurtoje bazėje gamin-ti ordinus buvo ne visiškai saugu ir patikima. Mat, jau pradėjus gaminti Sausio 13-iaus medalius, buvo pastebėtas vienas nelabai pageidautinas

reikšiny, kai pavieniai ener-gingi „veikejai" šiuos medalius pradėjo kaldinti be valstybės žinios, savo lėšomis. Taip atsi-rado ne vienas „išradingas" pi-lietis, atsikaldinęs apsidovano-jimu ar savosios kolekcijos papuošimui, vieną kitą, o gal ir kelias dešimtis medalių. Išradingieji nevengdavo pasi-girti, kad bronzinį ar sida-brinį, o gal ir auksinį, medalį savo iniciatyva pasidirbino. Aplamai, tuo laiku tokia pri-vati ir nepageidautina veikla reikėsi ir kituose valstybi-niuose reikaluose. Pastebėtas pašto bei piniginių ženklų, ak-tyvus „dauginimas" ir padir-binėjimas. Vargu, ar tokių su-manymų planai gimė atsitik-tinai „aktyvios veiklos beieš-kančių žmonių galvose. Kaip paskutiniai įvykiai rodo, prie įvairių klastojimų, padirbinė-jimų ir dauginimų galėjo pri-sidėti, o tikriausiai ir pri-

sidėjo, mūsų valstybės priešai. Todėl skubiai šiems reiški-niams įveikti ir pašalinti bei sureguliuoti prie Finansų mi-nisterijos buvo įkurta, ir gan sėkmingai veikė, speciali „Val-stybės vertybinių popierių, monetų, apdovanojimų ir do-kumentų gamybos ir apyvar-tos apsaugos tarnyba". Vėliau, A. Šleževičiaus kabinetui nu-tarus, kad valstybiniais do-kumentais, pinigais ir ap-dovanojimams tokios griežtos apsaugos ir kontrolės nereiki-ka, 1995 m. birželio 15 d. tar-nyba panaikinta. Tiesą pa-sakius, ir mūsų valdžios vyrai pačioje pradžioje ne visada paisydavo apdovanojimo tai-syklių ar statutų. Vienus ap-dovanojimus pagal nustatytą tvarką, kitiems sugalvodavo visokių išimčių, pagerinimų ir pajavairinimų.

(Bus daugiau)

Ženklas-ymuo Laisvės varpas, JAV, 1919-1936 m. Ši apdovano-jimą 1936 m. į Lietuvą atvežė Laisvės varpo komiteto pirm. adv. J. Bagdžionas-Borden ir įteikė Lie-tuvos prez. A. Smetonai.

FOLKLORO FESTIVALIS IR „SUBATVAKARIS“ VAŠINGTONTE

Labai sėkmingai praėjo vienas reikšmingiausių lietuvių liaudies menininkų pasirodymas Amerikoje. Vašingtono Smithsonian „Folklife“ festivalio metu, nuo birželio 24-tos iki liepos 5-tos dienos, Amerikos sostinėje apie milijonas lankytojų praėjo pro baltiečių paviljonus, kur buvo demonstruojamas liaudies menas, rankų darbai, dainos, šokiai ir muzika. Lietuvos kultūros ministerija į šį festivalį atsiuntė 50 liaudies menininkų. Taip pat dalyvavo Bostono „Sodauto“ liaudies ansamblis, kuris atliko šio šimtmečio pradžios Amerikos lietuvių dainų programą. Amerikos Lietuvių Bendruomenė pasikyrė Laimą Šileikytę — Hood jai atstovauti festivalio ruošimo darbuose ir pakviestą Dėlę Lukienę sudaryti festivalio rengimo pagalbinį komitetą Vašingtone. Komiteto uždutis buvo talkininkauti Smithsonian institutui, koordinuoti svečių iš Lietuvos priėmimą ir platinti žinias apie ateinančią festivalį Amerikos lietuvių visuomenei. Lietuvos ambasada talkininkavo, derindama sutartis ir dalyvavimo sąlygas tarp Lietuvos vyriausybės ir Smithsonian instituto.

Festivalio metu, birželio 27 dieną, šeštadienio vakare, buvo surengtas tikras lietuviškas „Subatvakaris“. Čia buvo proga susitikti, pabendrauti ir pasilinksinti su atvykusiais iš Lietuvos liaudies meistras, šokėjais, dainininkais ir muzikantais. Į „Subatvakarį“ atsilankė per 300 svečių iš Bostono, New Yorko, Philadelphijos, Baltimorės, kitų Amerikos miestų bei gausybė vašingtoniečių. Visi gerėjosi išstatytais liaudies menininkų darbais, ir rinkosi tarp verbų, audinių, gintaro papuošalų, metalinių ornamentinių kryželių, knygų, liaudies muzikos juostelių, margučių ir šiaudinukų, kad parsivežtų atsiminimui iš tų nepaprastų liaudies meno darbų. Atvykę liaudies ansambliai, jų vadovės Zitos Kelmickaitės ir Vidos Satauskienės vedami, su muzika įvygiavo į salę. An-

sambliai, pasipuošę liaudies drabužiais, sudarė gražų vaizdą. Sveikinimo žodį tarė, iš New Yorko atvykęs, Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas, dr. Petras Anusas, ir JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos pirmininkas, Donatas Skučas.

„Subatvakario“ meninę programą atliko Marcinkonių kaimo ansamblis, Trys Keturiuose, moterų sutartinė giedotojos, Veronika Pavilionienė, — liaudies dainininkė, ir Žemaitijos kaimo liaudies šokių ir dainų ansamblis „Insula“. Kai užgrojo muzikos kapelą „Sutaras“ visi, jauni ir seni, pradėjo šokti liaudies šokius, kuriuos pamokė atvykę iš Lietuvos ansambliečiai. Svečius vaišino renginio komiteto talkininkai, pilydami alų ir vyną ir tepdami rugines duonos sumuštinis. Lietuvos menininkai vaišino svečius atsivežta skaidriąja, saldaisiais ir pagal žūkišką receptą iškeptu grybų pyragu. Linksma kaimo kapelą kėlė nuotaiką, vedė į bendrus ratelius ir dainas, kurios tęsėsi iki

vėlyvo vakaro. Subatvakario draugiškumas ir vaišingumas paliko visiems malonius išpučius. Buvo užmegzta daug naujų pažinčių ir patirta daug, kas mums visiems sava ir bendra.

Subatvakario rengėjai yra dėkingi Lietuvos ambasadai, kuri pristatė desimt dešimčių alaus, Andriuliams iš Michigano valstijos dvidešimt keturis lietuviškus sūrius, „Andriulis Farmers Cheese“, ir Putnamo seselių kepejoms už šimtą svarų lietuviškos ruginės duonos.

Per dvi festivalio savaites atvykusius svečius iš Lietuvos gražiai globojo Vašingtono lietuviai pakviesdami į savo namus pasisvečiuoti ir pavakarieniauti, pavėžindami į parduotuves apsipirkti. Per festivalį Vašingtono lietuviai talkininkavo, vertėdami liaudies meistras. Be jų pagalbos Amerikos publika nebūtų tapę gerai supažindinti ir sužavėta Lietuvos liaudies menu. Vertėjus koordinavo komiteto narė Emilija Sakadolskienė, prižiūradama, kad visiems meistras visada būtų vertėjas. Vašingtono lietuvių talkininkų sąrašas yra ilgas ir negaliu visų jų išvardinti, tačiau turiu paminėti vieną darbščiausių talkininkų. Tai Antanas Dun-

dzila. Jis ne tik paaugojo aštuonias dienas vertėdama, bet ir vadovavo ekskursijai po Vašingtono miestą, kad atvykę iš Lietuvos liaudies menininkai ir ansambliečiai parsivežtų kuo daugiau gražių prisiminimų. Smithsonian institutui „Folklife“ festivalio metu tiesiogiai dirbo Kerry Stromberg, kaip Baltų festivalio koordinatore, Elenutė Bradūnaitė ir Darius Suziedelis, kaip Lietuvių programų vertėjai bei pranešėjai.

Šiam puikiai pasisekusiam Folkloro festivaliui ir „Subatvakariui“ suorganizuoti, festivalio pagalbinio komiteto nariai įdėjo daug pastangų ir paaugojo daug savo laisvo laiko. Čia neįmanoma suminėti visų jų atliktus darbus, tačiau jiems Lietuvių Bendruomenė reiškia „elę padėką. Festivalio pagalbiniam komitetui talkininkavo Daiva ir Arvydas Barzdukai, Rita Bureikaitė, Nerija ir Romas Kasparai, Dalė ir Algis Lukai, Giedrė McCandless, Ramunė ir Algis Rimai, Emilija Sakadolskienė, Aušra ir Darius Semaškos, Genė Vasaitienė ir Jolanta Žalienė. Didele pagalba teikė Lietuvos ambasados pirmoji sekretorė kultūriniais reikalais Rita Kazragienė ir JAV Lietuvių Bendruomenės festivalio ryšininke Laima Šileikytė-Hood. Vašingtono ir Baltimorės lietuviai festivalį rėmė visaip, prisidedami prie jo puikaus pasisekimo, jame gausiai ir aktyviai dalyvaudami.

Dalė Lukienė
Festivalio pagalbinio komiteto pirmininkė

KIEKVIENAS SKOLINGAS UŽSIENIUI PO 399 DOL.

Statistikos departamento duomenimis, Lietuva iki balandžio pradžios iš užsienio finansinių organizacijų buvo pasiskolinusi daugiau kaip 2,5 milijardo dolerių. Beveik 650 mln. dolerių Lietuva jau grąžino. Perskaiciavus likusią skolą, kiekvienas mūsų, ir jaunas, ir senas Lietuvos gyventojas, turi po 399 dolerius skolos.

Kaip rašo „Rinka“, pirmajais Lietuvos nepriklausomybės metais užsienio paskolos buvo daugiau skiriamos „pravalgymui“, o ne tokioms investicijoms, kurios anksčiau ar vėliau galėtų duoti pelną ir sudarytų sąlygas skolas grąžinti. Dabar padėtis keičiasi — daug daugiau paskolų naudojama ne žuviai pirkti, o meškerei išgyti. Pastaruoju metu didžiausia visų užsienio paskolų dalis skiriama investiciniams projektams. Iš didesnių tokių projektų galima paminėti Panevėžio stiklo fabriką, įdiegusį naujas technologijas. Mažeikių bendrovė „Oruva“, pradėjusi gaminti nedidelio galingumo dyzelinius variklius, Lietuvos ir Rusijos įmonė „Gargždų Mida“, pradėjusi gaminti naują stogų dangą, bendrovės „Alytaus tekstilė“, „Rokiškio sūris“ ir kitas.

Daugiausia paskolų investiciniams projektams finansuoti yra suteikęs Pasaulio bankas bei Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas. Tačiau daugiausia Lietuvai skolina Tarpautinis valiutos fondas. TVF paskolas sudaro beveik penktadalį visų iš užsienio gautų paskolų.

Tarp valstybių, suteikusių Lietuvai paskolas, pirmąją JAV. Antroji vieta tenka Japonijai, trečioji — Vokietijai.

LIETUVOS NAFTA — KRIZĖS GNIAUŽTUOSE

Lietuvos naftininkai gali sustabdyti naftos gavybą, — rašo „Lietuvos rytas“. Dėl praėjusių metų pabaigoje prasidėjusios naftos krizės pasaulyje lietuviškos naftos kainos taip pat sumažėjo. Nuo praėjusių metų sausio iki šių metų balandžio tona lietuviškos naftos atpigo maždaug 223 litais.

Viena iš trijų naftą išgaunančių bendrovių — valstybės valdoma „Geonafta“ dėl kritusių naftos kainų per pirmąjį šių metų ketvirtį patyrė pusės milijono litų nuostolių. Pasak šios bendrovės generalinio direktoriaus pavaduotojo Virgilijaus Petuškos, „jei naftos kainos dar ilgai

CLASSIFIED GUIDE

VAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukst S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Reikalingi darbininkai statybos darbams.
Turėti savo transportą. Darbas Čikagos vakarų priemiesčiuose. Kreiptis tel. 630-435-1967.

Parduodame
lietuviškas elektrines bulvių tarkavimo mašinas.
Kreiptis tel. (773) 230-0138; vakarais tel. (773) 778-2584.

Reikalingi mūrininkai
Tel. 773-471-4937

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Neringos restorane, šėdžiančiais nuo 9 v.v. groja A. Barniliškio kapela. Galite linksmai praleisti laiką, pabūti, susipažinti, susitikti su draugais ir pažįstamais, pasivaikinti lietuviškais valgiais ir gėrimais. Kviesdami apsilankyti. Neringa, 2632 W. 71 St., Chicago, tel. 773-476-9026.

Prie 66 St. ir Kedzie Ave.
išnuomojamas bt.
su baldais ir apšildymu.
\$380 mėn.
Tel. 708-425-7160.

773-585-9500

BEVERLY MONTESSORI MOKYKLA

Užsiėmimai vyksta pusę dienos
3-6 metų amžiaus vaikams anglų kalba

Dėl informacijos skambinti
direktorei Virginijai Mačiulienai
Telefonas (773) 239-7635
9916 S. Walden Parkway, Chicago, IL 60643

mažės, teks stabdyti gavybą, nors tai taip pat atneš nemažai nuostolių. Jo teigimu, jei nafta nekainuos 300 litų už toną, dabartinės gavybos apimtis — apie 2,500 tonų per mėnesį — neš tik nuostolius. Kovo mėnesį „Geonaftos“ parduodamos naftos vidutinė kaina siekė tik 256 litus už toną.

Tačiau „Lietuvos rytas“ pažymi, kad, nors lietuviškos naftos kaina sumažėjo, jos paklausa ir gavyba nepakito. Gavybos apimtį „Geonafta“ planuoja padidinti jau šio pusmečio pabaigoje. Iki rugsėjo mėnesio bus išgręžtas naujas gręžinys, vasarą numatyta nustatyti du senuosius. Šiuo metu vienintelė lietuviškos naftos rinka yra Lenkijoje.

Prieš metus „Geonaftos“ vadovai teigė, kad jiems neapsimoka parduoti naftos „Mažeikių naftos“ bendrovei, nes gamykla mažai moka. Ir nors jau visi metai, kai Lenkijoje lietuviška nafta perkama pigiau nei už ją mokėtų Mažeikiai, gamyklai jos buvo parduota nedaug. „Geonaftos“ vadovai tai aiškina prastais

ryšiais su gamykla, nes ši neatsiskaito už patiektą naftą.

DERLIUS IŠGAŠDINO

Suvalkijoje tikimasi rekordinio derliaus. Specialistų duomenimis, Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio rajonuose bus užauginta apie 50 tūkst. tonų maistinių kviečių. Prognozuojama, kad rugių derlingumas sieks daugiau kaip 40 cnt iš ha.

Bendrovės „Marijampolės grūdai“ direktorius Vidas Pielikis „Lietuvos rytui“ sakė, kad jie galės supirkti ir saugoti tik 14 tūkst. tonų maistinių kviečių. Tačiau Marijampolės apskrities valdininkai tvirtina, kad visas užaugintas derlius bus supirktas, o su žemdirbiais atsiskaityta.

Kol derlius dar laukuose, ūkininkai nepatogumų patiria dėl kitų dalykų. Antai „Marijampolės pieno konservams“ nesiseka parduoti savo produkcijos ir vėluoja ūkininkams sumokėti už pieną porą savaičių. Įmonė žaliavą perka iš 23 ūkininkų. Žemės ūkio ministerijai nustatius naują pieno kokybės vertinimo ir atsiskaitymo sistemą, į nepavydėtiną padėtį pateko vienod ar dviejų karvių pieną parduodantys kaimiečiai. Marijampolės apskrities kaimo reikalų departamento direktorius Algirdas Pilipavičius sako, kad per dvi savaites, parduodamas pieną ir nežinodamas jo kokybės tyrimo rezultatų, smulkaus ūkio savininkas patiria iki 500 litų nuostolių.

Rima Jakutyte

KLAIPĖDOJE PAŠVENTINTI VOKIEČIŲ KARIŲ KAPAI

Rugpjūtio 2 d., sekmadienį Klaipėdoje pašventintos I ir II pasaulinio karo šiuo metu atnaujintos vokiečių karių kapinės.

Lietuvos liaudies menininkų delegacijos vadovė Zita Kelmickaitė sveikina subatvakario svečius. Nuotr. Algio Luko

Lietuvos liaudies kapelą „Sutaras“.

Nuotr. Algio Luko

Subatvakaryje, birželio 27 d., dalyvius ir svečius sveikina JAV LB tarybos pirm. Donatas Skučas; dešinėje Dalė Lukienė, Folkloro festivalio LB pagalbinio komiteto Vašingtone pirm. Nuotr. Kazimiero Čampės

Subatvakario metu pasirodė Užgavėnių kaukėmis persirengę žemaičiai „Insulos“ liaudies menininkai. Nuotr. Algio Luko

Lietuvos konsulas New Yorke dr. Petras Anusas sveikina subatvakario svečius. Jo dešinėje Amerikos Balso korespondentas Romas Kasparas, Folkloro festivalio pagalbinio komiteto Vašingtone pirm. Dalė Lukienė, Lietuvos liaudies menininkų delegacijos vadovė Zita Kelmickaitė.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

KULTŪRA BE KULTŪROS

Prieš šešerius metus, minint Gedulo ir vilties dieną (1992.06.14), buvusiamie Valstybės muziejuje (Studentų 8) buvo atidaryta Amerikos lietuvių Lietuvai dovanota išpūdinga, gražiai paruošta, Lietuvos gyventojų genocido paroda. Jos atidaryme dalyvavo gausi dr. K. Bobelio vadovaujama amerikiečių lietuvių delegacija, Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas prof. V. Landsbergis bei kurie Seimo ir Vyriausybės nariai.

Savo kalboje dr. K. Bobelis pasidžiaugė, kad Lietuvos nepriklausomybę pripažino beveik visos pasaulio valstybės ir išreiškė viltį, kad, išvedus okupacinę kariuomenę, Lietuva bus laisva ir gyventojų genocidas nepasikartos. Jis prašė Kultūros Švietimo ministerijos ir Valstybės muziejaus vadovus dovanotą parodą eksponuoti rajonų centruose ir, šiam tikslui įvykdyti muziejaus direktoriui H. Paulauskui įteikė 8,000 dolerių.

Tačiau po kelių mėnesių parodos eksponatai atsidūrė Valstybės muziejaus saugyklose ir iki šiol ne tik rajonų centru, bet ir Vilniaus gyventojai jos nebeįžvelgia.

Valstybės muziejuje buvo saugomos ir eksponuojamos tremties ir rezistencijos, Lietuvos disidentų, lietuvių išeivių, Sausio įvykių, Lietuvos atkūrimo aukų tautos atminties relikvijos (per 230,000 vienetų).

Kultūros Švietimo ministerija po Valstybės muziejaus perorganizavimo priedanga buvo numatiusi muziejaus fondų, neįdant suformuotų kolekcijų bei memorialinių fondų, išskirstyti po kitus respublikinio pavaldumo muziejus o jo patalpas panaudoti šiuolaikinės dailės parodų rengimui (Raštas 1992.10.28, Nr.R-25).

Likvidavus Valstybės muziejų, naujiems šeiminkams mažai rūpėjo Naujausiuoju laikų istorija. Salėje, kur buvo Sausio 13-tos, Medininkų tragedijos ir Amerikos lietuvių dovanota Lietuvos gyventojų genocido parodos atsirado modernaus meno paveikslai o kitose patalpose patogiai įsikūrė komercinė įmonė „Lenora“ (dabar ten veikia UAB „Kraštotyra“ ir kitos). Nepadėjo nei žymių užsienio lietuvių, Piliečių chartijos, „Vilnijos“ draugijos, lietuvių laisvės lygos, politinių kalinių ir tremtinių protestai, nei Lietuvos Resp. AT prezidento nutarimas „Nepřitarti Valstybės muziejaus perorganizavimui (1992-II.18, Prot. 227)“, Val-

stybės muziejus buvo likviduotas (ministro D. Kuolo 1993.02.12 įsak. Nr. 154). Kai kurie žmonės, suabejoję dovanotų eksponatų likimu, juos atsiėmė.

1993 metų vasarą Birštone buvusio premjero A. Šleževičiaus organizuotoje Pasaulio lietuvių konferencijoje dalyvavęs Kultūros Švietimo ministro pavaduotojas V. Balciūnas į mano klausimą, kodėl Amerikos lietuvių dovanota Lietuvai genocido paroda nerodoma kitų miestų gyventojams sakė: „Dabar istorija niekas nesidomi, dabar visus domina menas... O dėl dolerių panaudojimo nesidomėjau, reikėtų klausyti muziejaus vadovus“.

Po ketverių „saugojimo“ metų (1996 m.) naujieji muziejaus šeiminkai Amerikos lietuvių dovanos atsikratė. Ją perdavė buvusio KGB rūmų Genocido aukų muziejui, kur jos eksponavimui vietos neišaišais metais taip ir neatsirado.

Aurelija Balašaitienė rašė: „Kaip turi jaustis tie išeiviai, kurie laisvę atgavusios Lietuvos Vasiljybės muziejui patikėjo savo brangiausią ir neįkainojamą turtą-dokumentus, archyvus, išlaikytus daugelį dešimtmečių su svajone juos kada nors padovanoti nepriklausomai tėvynei? Koks bus jų likimas? Sielojasi tu ir aš, įteikusi muziejui didoką kiekį savo ir savo vyro išsaugotų archyvų ir dokumentų... Negalima likti stebėjais tokių žalingų veiksmų, kurie primena „nomenklaturininkų“ siuntėjimo laikus („Tėviškos žiburiai“ 1992-II.10 Nr. 46)“.

Iš tikrųjų, kaip turėtų jaustis tie išeiviai, kurie turtą jausmiais sąlygomis surinkus Lietuvos gyventojų genocido dokumentus, padovanoti Lietuvai ir davę pinigų parodos vežimui ir kitus miestus, sužinoję, kad Kultūros Švietimo ministerijos darbuotojų dėka Lietuvos gyventojų genocido paroda šešerius metus yra slepiama nuo Lietuvos gyventojų?

Apmaudu, kad praėjus vos aštuoneriems nepriklausomybės metams, jau nebeįsivaizduojame kultūros ir istorijos vertės. Švietimo ir mokslo ministerijos ekspertė atmetė politinių kalinių ir tremtinių kūrėjų (prozos ir poezijos) ištraukų rinkinio paskyrimą mokykloms o Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventė liko be tremties dainų! („Lietuvos aidas“, 1998 m. Nr. 121 ir 124). Nejaugi Lietuvos kultūros ir švietimui vadovaujantys žmonės ignoruoja netolimą praeitį — lietuvių tautos kovų ir kančių istoriją? Skaudu, kai šaipomasi iš noro išsau-

Vasarą rasime ramybę ne „suvedant sąskaitas“, bet meškerojant skaidriame ežerėlyje. Nuotr. V. Kapočiaus

goti Lukiškių aikštę, buvusius KGB rūmus, Akmenų paminklą žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę (Aukų gatvėje) ir kitas, krauju pašventintas vietas.

Stasys Žukas

Vilnius

PREZIDENTO VETO

Liepos 30 dienos „Draugo“ 5 puslapis skirtas dr. Rūtos Gajauskaitės ir dr. Vlado Voverio prez. Adamkaus „veto“ svarstymui. Jis prašosi kelių pastabų. Dr. Gajauskaitė šią problemą svarsto daugiau teisiniu požiūriu, o dr. Voveris politiniu.

Dar romėnų teisėje buvo principas: „nulla crimen sine lege“ — jeigu nėra draudžiančio įstatymo, joks veiksmas nėra nusikaltimas. Nurengto teisme teisiųjų vokiečių gynėjai bandė naudoti šį argumentą, tačiau teismas jį atmetė. Mums dabar žinomas „karo nusikaltimų“ katalogas buvo sudarytas, jau karui vykstant, ar po jo. Karo nugalėtojų karinė ir politinė galia šiam nusikaltimų katalogui davė ir atbulinę galią, tačiau jis buvo taikomas tik nugalėtiesiems. Tos „karo nusikaltimų“ sąvokos daugiau ar mažiau nepaisė karo nugalėtojai, jų tarpe ir Sovietų Sąjunga. Nepaiso ir Sovietų Sąjunga paveldėjusi Rusija.

Dr. Gajauskaitė teisi, sakydama, kad nukomunistinimo pavyzdžiu galima laikyti Vokietijoje įvykdytą nunacinimo atvejį. Taip ir ne. Nors nacizmas ir komunizmas savo tikslais ir metodais yra kone identiški, bet yra daug politinių aplinkybių, neleidžiančių taikyti tų pačių sankcijų, kurios buvo taikytos prieš nacizmą. II pasaul. karui baigiantis, prieš Vokietiją ir Japoniją kariavo, visi sąjungininkai buvo vieningai nusistatę šių dviejų savo priešų režimą besąlygiai sunaikinti. Nunacinimą vykdė okupacinės valdžios organai bei teismai, žemesnės instancijos panaudojant ir vokiečių institucijas.

Kaip nacizmas buvo tapęs vokiškojo imperializmo forma ir vykdytoju, taip komunizmas yra virtęs rusiškojo imperializmo bei ekspansionizmo forma. Skirtumas tik tas, kad naciai savo planus skelbė ir vykdė atvirai brutaliai, o komunistai savo doktriną „narkotizuoto“ įtaigijimo forma sleidė visame pasaulyje, įskaitant universitetus ir kitas tolygas ug-

dymo institucijas, tuo rengiant ateities šalininkus. Šių „idealių“ apsvaiginti, daug net valstybių gyvenime aukštai iškilusių žmonių ir iki šiol nepraregi — lieka akli prieš šį neapsakomą siaubą.

Suprantamas noras reaguoti į bolševikinio teroro vykdytojų ramų, sotų gyvenimą jų atsi-kratusioje Lietuvoje. Tačiau tai nerealios pastangos. Per 70 metų rafinuotiausiomis, šėtoniškomis priemonėmis kurta ir ugdyta, visus blogio reiškinius toli pralenkusi, komunistinė sistema, kai kur tik pakeitusi pavadinimą, tebėra neišardyta.

Užmojis iš valstybinio gyvenimo ir veiklos pašalinti komunistus lieka nerealus kol pasaulis, o ypač jo senasis lizdas, Rusija, tebėra neišvalytas. Kaip Rusija žiūri į karo nusikaltėlius, rodo Rainingi miškelio žiaurių vykdytojų Raslano atvejis. Jam ne vien duota prieglauda, bet ir Rusijos pilietybė. Visi matome, kaip jautriai reaguoja Dūma ir Rusijos spauda į visa, kas siejama su „rusakalbiais“. Dūmoje dauguma turi komunistai, jų nemaža ir Lietuvos Seime. Matome, kaip atsargi Lietuvos valdžia Rusijos atžvilgiu.

Išstatymams reikalingas gyvenimiškas pagrindas, jo neturintys, įstatymai lieka daugiau ar mažiau kilnaus idealo neįgyvendinama deklaracija. Šį prezidento „veto“ tenka vertinti, kaip signalą įstatymų leidėjams šio įstatymo projektą peržiūrėti, įvertinti istorinę perspektyvą, tuo duodant jam tvirtesnį pagrindą gyvenime.

Šis „veto“ tik parodo prezidento politinį subrendimą ir toliaregiškumą sunkių praeities pergyvenimų aplinkoje.

Vytis Statkus

North Riverside, IL

TEGU ATSIPRAŠO

Mano lietuviškas kraujas tikrai verda, kai skaitau, kad rusai griežtai priešingi Lietuvos dalyvavimui NATO. Lietuvis tikslai ne jų reikalas.

Po šimtmečių žiaurių priešpados, manau, kad Rusija turi tik vieną dalyką Lietuvai pasakyti: atleisk, atleisk, prašau atleisti, man taip gaila, kad istorijos bėgyje taip įvyko!

Rusiškos nuomonės mūsų tėvynei nereikalingos, tik atsi-prašymai ir reparacijos!

Dovidas Bagdonas

Pleskys

Miami, FL

A.†A. JONUI VITUI

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamė žmonai GRAŽINAI, sūnui ROBERTUI, buvusiam „Lituanicos“ tunto tuntininkui ir dukrai ALIDAI, buvusiai „Kernavės“ tunto vadovei.

„Aušros Vartų“, „Kernavės“, „Lituanicos“ tuntai

A.†A. VALENTINUI RAČIŪNUI

mirus, jo žmoną, sūnus RAMUTĮ, VITĄ ir dukrą DANUTĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Elena, Juozas, Kim, Edvardas, Rita Zubrickai
Grand Junction, MI

Skautininkui

A.†A. JONUI ASMINUI

mirus, žmoną, sesę GENOVAITĘ, dukrą INĄ su šeima ir gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Detroit'o vyr. skaučių „Židinys“

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okas, President

Patamaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

DRAUGAS, 1998 m. rugpjūčio 7 d., penktadienis

5

A.†A. ANNA BLOKIENĖ DRAVININKAITĖ

Gyveno Oak Lawn, IL.

Mirė 1998 m. liepos 30 d., 6 val. vakaro, sulaukusi 84 metų.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Balčių kaime.

Amerikoje išgyveno 46 metus.

Nuliūdę liko: duktė Hilda, žentas Mikas Juozupaiciai; sūnūs: Evaldas Pekau, Edmundas, marti Cynthia Bloka; septyni anūkai, trys proanūkai; sesuo Augustė Silgalienė su šeima; broliai: Augustas, žmona Alina, Jonas, žmona Lydia, gvv. Valparaiso, IN ir Dovas, žmona Lida su šeima Lietuvoje.

Laidojimo pamaldos buvo pirmadienį, rugpjūčio 3 d. Ziono Lietuvių Evangelikų bažnyčioje, Oak Law, IL. Religinės pamaldas atliko parapijos kunigas Jonas Juozupaitis.

Velionė buvo palaidota rugpjūčio 3 d., Bethania kapinėse.

Nuliūdusi šeima.

Mylimai Mamytei

A.†A. JADVYGAI KLOVIŠKIENEI

į Amžinuosius Namus iškeliavus, jos dukterį ZITĄ POČIENĘ su šeima, netekus mylimos Mamytės ir Močiutės, šiuo didžiu skausmu ir liūdesiu dalinamės kartu.

Sutvirtinimo Sakramento mama ir jos vaikai –
Laima ir Algirdas su šeimomis

A.†A. VIKTORIJAI MUSTEIKIENEI

mirus, jos dukrą JOLANTĄ MIKŪNIENĘ, žentą VYTAUTĄ, anukę DAIVĄ ir gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Rimas ir Cynthia Namikai
Vytautas ir Alė Namikai

A.†A. VLADAI GRUŽAUSKIENEI,

tragiškai žuvus Kaune, Amerikoje seserėčias DALIĄ BULGARYTĘ ir RŪTĄ CHEKALUK, brolį KOSTĄ ŽALNIERAITĮ su žmona NIJOLE, Lietuvoje sūnų ALGIRDĄ ir dukterį LORETĄ su šeimomis užjaučia ir kartu liūdi.

Saulius Šimoliūnas

A.†A. VALENTINUI RAČIŪNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną ONUTĘ, sūnus ROMĄ, VYTĄ ir dukrą DANUTĘ su šeimomis bei kitus artimuosius.

Ema ir Vacys Artmonai
Onutė ir Albinas Lee
Jonė ir Jonas Miežinskai
Erna ir Česlovas Ramanauskai

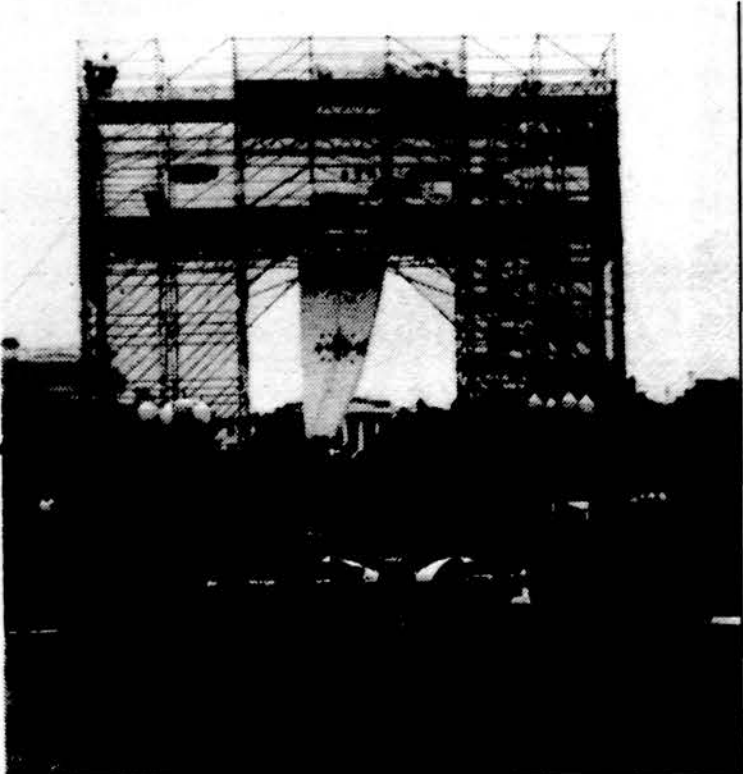
Hot Springs, AR

A.†A. EDVINUI OKUI

mirus, žmoną MARTĄ, sūnus RAINER ir VIKTORĄ, dukras SANDRĄ ir REGINĄ, seserį ERNĄ MIČIŪNIENĘ ir jų šeimas užjaučiame skausmo valandoje.

O. Adomaitienė
V. ir L. Adomavičiai
A. ir D. Arlauskai
J. ir A. Bagužiai
V. ir G. Beleckai
F. ir B. Bočiūnai
A. ir G. Čekauskai
B. ir J. Čepukai
V. Dedinienė
V. ir M. Derenčiai
M. Dithienė
D. ir A. Dulaičiai
S. Estkienė
V. ir G. Getai
Kun. I. Gedvila
P. Grigalauškas
A. ir J. Janonai
S. Kačinskienė
M. Kardauskaitė
A. ir L. Kvečiai
V. ir B. Labučiai
E. Lukienė
V. ir S. Maciai
J. ir J. Macijauskai
P. ir D. Mackai
J. ir S. Mačiulaitiai
V. ir O. Mamaitiai
J. Mamaitytė
B. Matuzienė
V. Mikutis
A. ir B. Nakai
A. ir J. Nakai
M. Naruševičienė
A. Pečkaitienė
J. ir O. Peleckiai
Dr. M. ir E. Poulik
D. ir S. Prancevičiai
J. ir K. Ratnikai
E. ir J. Sadauskai
J. ir L. Savičiai
A. ir D. Savickai
G. Shatas
A. ir R. Strazdžiai
L. ir D. Vaitkevičiai
S. ir M. Venciai
A. ir D. Velavičiai
J. ir A. Vyšniauskai
J. ir V. Zubavičiai
V. ir E. Žebertavičiai

Sunny Hills, FL

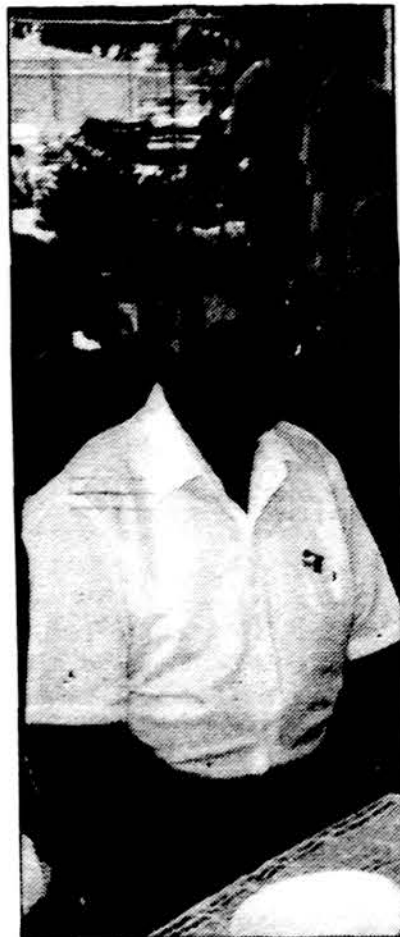
Arka Lukiškių aikštėje, pastatyta Dainų šventės progai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ vasaros šventėje rugpjūčio 2 d. t. marijonų sode. Iš kairės: Juozas Placas, „Tėvynės žvaigždutės“ ilgametis redaktorius trečiadienio „Drauge“, Marija Placienė ir Ricardas Petersonas. Nuotr. M. Remienės

Lietuvių pensininkų sąjunga Čikagoje ruošia linksmą gegužinę — pirmą kartą per 25 veiklos metus — rugpjūčio 16 d., sekmadienį, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės patalpose, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Visi maloniai kviečiami ir laukiami, susitikti seniai matytus draugus, išbandyti laimę, pasižokti, pasivašinti.

Juozo Masilionio šypsena liudija, kad „Draugo“ vasaros šventėje buvo smagu...

„Kryžkelė '98“, Lithuanian Mercy Lift pokylis, ruošiamas rugsėjo 12 d., 6:30 val. vak., Chicago Cultural center (kampas E. Washington ir Michigan Ave). Pokylį ruošia specialus LML darbuotojų komitetas, kurį sudaro: pirm. Raminta Vaitėnaitė-Jacobs, Zita Ewert, Marytė Nemickienė, Vida Jonušienė, Lidija Ringienė, Regina Griškelienė ir Birutė A. Vindašienė. Pokylio metu bus traukiami laimingieji bilietai, kurių pirmas laimikis yra kelionė dviem asmenims iš Čikagos į Vilnių; antrasis — malonios atostogos dviem asmenims Karibų salose, trečias — 1,000 dol., ketvirtas — 250 dol. Bilietus galima įsigyti, skambinant 630-257-6777. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti pokilyje, į kurį sutiko atvykti ir Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė. Pokylio pelnas skiriamas tuberkulioze sergančių, ypač vaikų, gydymui Lietuvoje.

Prel. dr. Juozas Prunskis, kurio dosnumą visi pažįsta, o ypač lietuviška spauda ir švietimas, t. marijonų gimnazijos Marijampoleje atnaujinimui padovanojo 3,000 dol. Nors gimnazijos perstatymo darbai eina į priekį ir jau ši rudenį tikimasi joje pradėti katalikišką jaunimo auklėjimą, bet dėl lėšų stokos remontas nuolat sulėtėja. Norintieji tuos darbus pagreitinti, kad Lietuvos jaunuoliai galėtų semtis mokslo katalikiškoje, patrijotiškoje mokykloje, gali aukas siųsti per kun. Viktorą Rimšėlį, MIC, „Draugo“ adresu. Lietuvos ateitis yra dėkinga prel. Juozui Prunskiui už dosnumą.

Liepos mėnuo Čikagoje ir apylinkėse buvo vienas saususių istorijoje — iškrito tik dalelytė įprastų lietaus kritulių. Nuo sausros nukentėjo ne tik pievelės, bet gėlynai, krūmai ir medžiai. Tačiau praėjusį pirmadienį, antradienį ir trečiadienį pagaliau padangė apgaubė tankūs debesys ir papylė skalsų lietus. Iš tikrųjų tas lietus buvo toks skalsus, kad kai kur iškrito iki 6 colių vandens, daugelyje vietų užtvino keliai, rūšiai, išsiliejo upeliai, buvo daug eismo nelaimių. Potvynis Bollingbrook miestelyje (Čikagos priemiestis) pareikalavo šešiametio berniuko gyvybės. Vaikas buvo tekančio vandens įtrauktas į kanalizacijos vamzdį ir prigėrė.

Donatas ir Marian Greb, Piedmont, CA, Draugo fondo garbės nariai, vasaros proga atsiuntė 200 dol. prie ankstyvesnių 1,205 dol. įnašų. Už nuolatinę paramą Draugo fondui labai dėkojame.

Atsiprašome skaitytojų, o ypač autorės Violetos Rutkauskienės, dėl rugpjūčio 6 d. (ketvirtadienio) laidos atkarpoje sumaišyto tekso. Penktadienį, rugpj. 7 d., tekstas tęsiamas po šių žodžių antroje atkarpos skiltyje: „... tačiau pats laikas ir susiklosčiusi situacija netrukus priverstė atkurti Vyčio Kryžiaus ordino įstatymą“.

Kultūros klubas „Baltija“ ši šeštadienį, rugpjūčio 8 d., nuo 6 iki 12 val. vakaro, kvietia visus paskutinį kartą pasilinksinti Pasaulio lietuvių centro sodelyje vakaro „Sudiev, vasara“ metu. Skambės Artūro ir Arūno muzika, bus vaisės. Adresas: 14911 127th Str., Lemont, IL, tel. 847-342-1512.

Irena ir Julius Geležiai, Hickory Hills, IL, padovanojo daug vertingų knygų ir periodinių leidinių Stasio Dziugo fondui, kuris įsteigtas 1995 m. Raseinių viešojoje bibliotekoje. Knygos bus netrukus persiųstos per Transpak siuntinių firmą, nes jos direktorius Romas Pukštys labai palankus kultūriniam bendradarbiavimui ir duoda didelę nuolaidą, siunčiant knygas.

Kiekvienais metais ateitininkai organizuotai remia „Draugą“. Ši rudenį per Laimą Šaltčiuvienę išigijo 10 bilietų į „Draugo“ pokylį, kuris vyks rugsėjo 20 d. Martinique salėje.

A. Vanagūnas, Oak Park, IL, parėmė „Draugą“ 100 dol. Labai dėkui!

Juozas Kaributas, Los Angeles, CA, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. dovaną. Esame nuoširdžiai dėkingi!

Vilija Jakaitis, Mount Prospect, IL, grąžindama „Draugo“ laimėjimo bilietėlių šakneles, pridėjo 90 dol. auką. Širdingas aciū!

Kas „Draugo“ vasaros šventėje pametė gintarinį auskarą, prašome kreiptis į administraciją.

Neseniai atvykusiai 1. Lietuvos šeimai labai reikia baldų. Jeigu kas galėtų padovanoti, skambinkite Vitalijai tel. 708-423-5140.

Į Laisvę fondo narių metinis susirinkimas bus rugpjūčio 19 d., trečiadienį, Dainavoje, kur tuo metu vyks Lietuviškų studijų ir poilsio savaitę, ruošiamą Lietuvių fronto bičiulių. Prieš susirinkimą bus prisimintas Į Laisvę fondo 38 metų nueitas kelias, veikla ir atlikti darbai. Visi nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Vida Sakevičiūtė, daugelio, ypač katalikiškų, organizacijų veikli narė, gyvenanti Marquette Parko apylinkėje ir priklausanti Švč. M. Marijos Gimimo parapijai, yra prestižinės „The National Registry of Who's Who“ organizacijos priimta kaip visalaikė narė, įvertinant jos veiklą savo bendruomenėje ir profesijoje. V. Sakevičiūtė, išgijusi magistro laipsnį iš verslo administracijos, dirba savo profesijoje Montgomery Ward bendrovėje.

Algis P. Raulinaitis ir Algirdas Stepaitis Lietuviškų studijų savaitėje Dainavoje kalbės apie Tėvynės sąjungos programą, dabartinę veiklą ir ateities perspektyvas. Pranešimai bus antradienį, rugpjūčio 18 d. Ši diena studijų savaitėje skiriama kai kurių politinių grupių ir partijų apžvalgai.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia gegužinę rugpjūčio 9 d., 12 val., Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Bus skanaus maisto (varškėčių, virtinukų, cepelinų...), laimėjimų, šokiams gros Kosto Ramanausko orkestras. Kviečiami ne tik šauliai ir šaulės, bet ir lietuviškoji visuomenė.

Galite laimėti kelionę dviem asmenim į Vilnių! Bilietėlius platina Lithuanian Mercy Lift darbuotojai (jų galima įsigyti, paskambinus 630-257-6777), o laimingasis bus ištrauktas rugsėjo 12 d. LML ruošiamame pokilyje, Chicago Cultural Center. Be šio laimikio dar yra ir daugiau vertingų dovanų, pvz., kelionė dviem asmenims — su visais priedais — į Karibų salas, 1,000 dol. ir t.t.

IŠ ARTI IR TOLI

LIETUVIAI AMERIKOS CHEMINĖS DRAUGIJOS SUVAŽIAVIME BOSTONE

Amerikos Cheminės Draugijos suvažiavimas įvyksta Bostone rugp. 23-27 d. Kanadietiai chemijos profesoriai V. A. Snieckus ir J. C. Vederas skaitys 9 pranešimus, pirmas 4 organinėje chemijoje, o antras 5 chemijos mokyme, žemės ūkio ir maisto srityje, organinėje ir mediciniškoje chemijoje. R. J. Motekaitis turi straipsnį neorganinėje chemijoje, R. Kazlauskas kalbės biotechnologijos sekcijoje. K. J. Balkus, jaun. turi 3 straipsnius, kurie yra katalizėje, makromolekulėse ir prezidentinėje sekcijoje. Birutė Januškaitė, vaistininkė konsultantė, kalbės mediciniškoje sekcijoje apie vitamino C gamybos reikalingumą Lietuvoje.

Saulius Šimoliūnas

Lithuanian Mercy Lift organizacijos darbuotojų komiteto narės, ruošiančios šių metų šauniasią rudens sezono pokylį rugsėjo 12 d. Chicago Cultural Center salėje. Iš kairės sėdi: Zita Ewert, Raminta Vaitėnaitė-Jacobs, Marytė Nemickienė; stovi: Vida Jonušienė, Lidija Ringienė, Regina Griškelienė ir Birutė Vindašienė.

Nepabūgę darbo ir karščio virtuvėje, svečius „Draugo“ vasaros šventėje maloniai vaišina (iš kairės): Ona Požarniukienė, Danguolė Ilgenytė, Arvydas Zubavičius ir Rita Likanderytė. Nuotr. **Marijos Remienės**

VĖL PRABILO „STUDIJA R“

Čikagos lietuviai jau buvo spėję pasigesti kasdieninių Raimundo Lapo ir Ramunės Zdanavičiūtės vedamų radijo programų. Ypač daug kam aktuali atrodo nuo pirmadienio iki penktadienio transliuoti „Studija R“ vadintoji žinių, pasikalbėjimų bei kitų aktualijų pilna valandėlė.

Tačiau ta programa netikėtai nutilo birželio mėnesio pradžioje, kuomet radijo stotis iš kurios ta programa būdavo perduodama, pakeitė savininkus.

Raimundas ir Ramunė susirado kitą stotį ir po maždaug dviejų mėnesių vėl prabilo į Čikagos ir apylinkių klausytojų šeimą. Tas atsitiko rugpjūčio 3 d.. Dabar laidos bus girdimos iš WNWI stoties 1080 AM bangomis nuo pirmadienio iki penktadienio dvi valandas kasdien (tarp 4 ir 6 valandos).

Bus grįžtama prie „Studijos R“ turėtųjų programos punktų, o dar žadama įsivesti kai ką nauja. Pirmoje atgaivintoje „Studijos R“ programoje prabilo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, kuris palinkėjo jos vedėjams geros kloties ateityje.

O ateitis tegali būti gera tik su lietuviškosios visuomenės parama, nes kaip programos metu nurodė R. Lapas, vien tik už samdomą stoties laiką susidaro didelės išlaidos. Tad vedėjai laukia skelbimų iš prekybininkų ir prašo remti tuos, kurie tas reklamas duoda.

Reikia manyti, kad lietuvių radijo programų mėgėjai ilgai galės džiaugtis įvairiomis žiniomis, na ir muzika.

Ed. Šulaitis

DAINŲ IR LIETUVOS IVYKIŲ POPIETĖ „SEKLYČIOJE“

„Mūsų dienos dangų siekia
Kaip Tėvynės ažuolai.
Mes jos garbę apdainuojam
Ažuolų tautos vaikai...“

V.Bražėnas

Vadovaujami muziko Fausto Stroliaus, įsileidome į dainų sukūrį. Padainavome 10 dainų. Kad galėtume atsikvėpti po kelių dainų dainavimo, muzikas papasakojo patirtus išpučius, lankantis Lietuvoje su Lietuvos vyčių chorą. Jis pastebėjo, kad išeivijos chorai ir šokėjai buvo labai maloniai priimti. Ypač daug pagarbos susilaukė muz. Darius Polikaitis, „Dainavos“ ansamblio vadovas. F. Strolia pastebėjo gaidų trūkumą choro vienetams, ypač lietuvių telkiniams, išblaškytiems po Sibiro platybes. F. Strolia nustebino

lietuvių patvarumas. Lietaus metu atrodė, kad jie nekreipė dėmesio į vandens čiurkšles, bet su atsidėjimu klausėsi dainų.

Išdainavus paskirtas dainas sėdome prie paruoštų pietų, nes turėjo būti rodoma vaizdajuostė iš Lietuvos suruoštos dainų ir šokių šventės. Vaizdajuostę parūpino Ed. Šulaitis. Jis pabrėžė, kad šis iškilmingas suėjimas buvo skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo 80 - mečiui paminėti. Šventė įvyko liepos 2-6 d. Vilniuje.

Šventės programa buvo suskirstyta taip:

kanklių muzikos vakarai „Skambėkit kanklės“; tautinių dainų ansamblis — chorai — „Uliokim broliukai“; teatralizuoti dainų ir šokių koncertai, Žalgirio stadione. Buvo daug nematytų šokių. Vaizdajuostė davė tikrą įvykusios šventės vaizdą.

Elena Sirutienė, programų sumanytoja ir „Pensininko“ administratorė, dėkojo muzikui Faustui Stroliai už naujų dainų pateikimą popietės dainų mėgėjams ir muzikinį pravedimą. Ji pabrėžė, kad F. Strolia niekada neatsisako būti su vyresniais ir visada praveda dainas, įpindamas daug humoro. Taip pat dėkojo ir Edvardui Šulaitiui už parodytą vaizdajuostę, nes tik keli te galėjo dalyvauti šioje puikioje šventėje. Vaizdajuostė buvo labai gerai paruošta, todėl jos žiūrovai jautėsi buvę Lietuvoje ir dalyvavę visuose renginiuose.

„Dainuok, širdie, skambėkit dainos,

Ir eikit iš tautos tauton,
Laimėkite širdims paguodą,
O mane neškite tėvynėn —
Lietuvon“. A.Kairys.

Ant. Paužuolis

„Draugo“ vasaros šventės talkininkė Dana Gierštikienė prie laimėjimų stalo. Nuotr. **Marijos Remienės**

S K E L B I M A I

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.

(sk.)

• Pinigai, siuntiniai, baldai, automobiliai. TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.

(sk.)

• Parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite First Class Travel, tel. 847-392-6320.

(sk.)

• Dėmesio golfo mėgėjams! Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba ruošia golfo iškylą š.m. rugsėjo 20 d. Iškyla bus puikioje Cinder Ridge Golf Course, netoli Joliet, Illinois. Visas pelnas skiriamas korporacijos Stipendijų fondui. Reikia užsiregistruoti iki š.m. rug-

pjūčio 15 d. Prašome kreiptis į Edą Modestą tel. 630-794-0500.

(sk.)

• Baltia Express, praneša, kad artimiausia siunta laivu išvežama rugpjūčio 10 d. Baltia Express, 7269 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455, tel. 1-800-SPARNAL.

(sk.)

• Visus visus kviečiame į Zarasų klubo gegužinę, kuri įvyks š.m. rugpjūčio 23 d., 12 val. Šaulių namuose. Galėsite pasivaišinti šeiminingų skanėstų pagamintu maistu ir pažinti su savo išrinktaisiais ir išrinktosiomis. Kviečia klubo valdyba.

(sk.)

ARAS ROOFING